

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1C/50/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218202502
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8218202502.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci žalobcov X.O. H., D.. X.X.XXXX, X. O. H., D.. XX.X.XXXX, X. A. H.Í., D.. X.X.XXXX, X. O. U., D.. XX.X.XXXX, X. O. H., D.. XX.X.XXXX v. X. A. H., D.. XX.X.XXXX, zast. matkou O. U., D.. XX.X.XXXX, S. N. N. XX, XXX XX G. G., všetci zast. advokátom Mgr. Ernestom Vokálom, Hlavná 61, 080 01 Prešov, proti žalovanému X. G. U., D.. XX.XX.XXXX, N. G.Á. R. XXX, zast. advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov a 2. KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zast. JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť titulom náhrady nemajetkovej ujmy:

žalobkyni v 1. rade sumu 12.500,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku;
žalobcoví v 2. rade sumu 2.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku;
žalobcoví v 3. rade sumu 8.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku;
žalobkyni v 4. rade sumu 5.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku;
žalobcoví v 5. rade sumu 6.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku,
žalobcoví v 6. rade sumu 3.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcom v 1. až 6. rade p r i z n á v a voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, ktoré sú povinní nahradiť spoločne a nerozdielne.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa podanou žalobou doručenu súdu dňa 23.11.2018 domáhali, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne na náhradu nemajetkovej ujmy u žalobcov v 1., 2., 3. a 5. rade po 25.000 eur a u žalobcov v 4. a 6. rade po 20.000,- eur a k náhrade trov konania. Žalobu odôvodnili tým, že žalobcovia v 1. - 3. rade sú deti nebohého O. H., D.. XX.XX.XXXX, naposledy bytom N. XX, XXX XX G. G., ktorý zomrel tragicky po dopravnej nehode dňa 6.11.2016. Žalobkyňa v 4. rade je nevestou nebohého O. H., D.. XX.XX.XXXX, naposledy bytom N. XX, XXX XX G. G., ktorý zomrel tragicky po dopravnej nehode dňa 6.11.2016. Žalobcovia v 5. - 6. rade sú vnuci nebohého O. H., D.. XX.XX.XXXX, D. N. N. XX, XXX XX G. G., ktorý zomrel tragicky po dopravnej nehode dňa 6.11.2016. Dňa 6.11.2016 v čase o 12.44 hod. žalovaná v 1. rade viedla osobné motorové vozidlo zn. Š. T., ev. č. N., na ktorom použité pneumatiky nespĺňali stanovenú hĺbku dezénu, po ceste I/77 medzi obcami Gerlachov - Malcov, v katastri zv. Mlyniska, km. 46.350, okres Bardejov v smere od obce Malcov na

Bardejov, kde neprispôsobila rýchlosť jazdy, najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, v dôsledku čoho pri prejazde pravotočivej zákruty na mokrej vozovke dostala s vozidlom šmyk, prešla s vozidlom do ľavého jazdného pruhu, kde v šmyku pravou bočnou časťou svojho vozidla narazila do prednej časti oproti idúceho osobného motorového vozidla zn. N. XXX H., ev.č. G.R, ktoré viedol O. H., D.. XX.XX.XXX v Snakove, okr. Bardejov, trvale bytom N. XX, okr. Košice-okolie, ktorý pri zrážke utrpel zranenia, na následky ktorých na mieste zomrel, pričom pri zrážke spolujazdkyňa sediaci na prednom sedadle vozidla zn. N. XXX H., ev.č. G. N. N., D.. XX.X.XXXX v Košiciach, trvale bytom N. XX, okr. Košice-okolie, utrpela zranenia, na následky ktorých na mieste zomrela a taktiež došlo k zraneniu spolujazdcov sediacich na zadných sedadlách vozidla zn. N. XXX H., ev.č. G., a to O. H., žalobcu v 5. rade, ktorý utrpel kompresívnu zlomeninu tela prvého driekového stavca, ľahký otras mozgu a mnohopočetné drobné rezné rany na hlave, kde bola doba liečenia medicínsky stanovená na 10-14 týždňov, k zraneniu O. N., D.. X.X.XXXX v Košiciach, trvale bytom N. XX, okr. Košice-okolie, ktorá utrpela mozgovú lebečné poranenie, pozostávajúce z vnútrolebečných ložísk krvácania, krvácanie do mozgu a pomliaždenie mozgu v oboch čelovo-bazálnych oblastiach pravej spánkovej oblasti, krvácanie pod tvrdú plenu mozgovú, pomliaždenie dolných častí oboch strán pľúc a úrazový šok, kde liečenie doposiaľ trvá. Žalovaná v 1. rade bola za predmetný skutok právoplatne odsúdená rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp.zn. 2T/110/2017 zo dňa 24.11.2017 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5To/9/2018 zo dňa 10.5.2018. Žalovaná v 1. rade svojím protiprávnym konaním zasiahla do rodinného života celej rodiny, keďže byť spolu, je pre rodičov, deti a vnukov základným prvkom rodinného života. Smrť milovaného otca a starého otca hlboko zasiahla do života žalobcov náhle a nečakane. Stratú blízkej osoby nič nemôže nahradiť a po nečakanej smrti nebohého prežívajú žalobcovia nielen pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale aj stratili s ním možnosť viesť súkromný život odo dňa jeho smrti. Medzi žalobcami a nebohým bol silný citový vzťah, mali úzky rodinný vzťah, a dokonca všetci žalobcovia s ním žili až do jeho tragickej smrti v jednej domácnosti. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že žalobca v 5. rade bol v čase nehody s nebohým v aute a o to viac prežíva stratu svojho milovaného starého otca. Smrť milovanej osoby žalobcov nastala nepochybne v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovanej v 1.rade. Následkom uvedeného konania žalovanej v 1. rade je zásah do nemajetkovej sféry žalobcov, a to vo forme nemajetkovej ujmy. Vzhľadom na intenzitu, povahu, spôsob neoprávneného zásahu, na charakter a rozsah zasiahnutej hodnoty osobnosti, na trvanie a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy, si žalobcovia uplatňujú nemajetkovú ujmu. Poukázali na § 11 OZ, § 13 OZ, § 4 zák. č. 381/2001 Z.z.. Judikatúra všeobecných súdov podporuje záver, že i nematková ujma je pokrytá zmluvným poistením. Poukázali na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/81/2016 zo dňa 16.2.2017 a rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-22/12 Haasová. Žalovaný v 2. rade je pasívne legitimovaný, nakoľko vystupuje v predmetnom konaní ako poisťovateľ, ktorý uzatvoril so žalovanou v 1. rade Zmluvu o poistení zodpovednosti č.6571202607 a v zmysle Zákona o povinnom zmluvnom poistení je preto povinný uhradiť za žalovanú v 1. rade škodu, ktorú spôsobila svojím konaním žalobcom. Poukazujú aj na Úznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 610/2017-11 : „13. Pokiaľ krajský súd (i okresný súd) dospel k záveru o možnosti extenzívneho výkladu pojmu „škoda“ použitého v zákone č. 381/2001 Z. z., čo bolo pre posúdenie otázky pasívnej vecnej legitimácie sťažovateľky v spore rozhodujúce, ústavný súd tento záver nepovažuje za arbitrárny ani inak ústavne neudržateľný. Krajský súd zrozumiteľne a logicky vysvetlil svoje právne úvahy, keď odkázal na obsah a závery rozsudku Súdneho dvora vo veci C-22/12 (Haasová, rozsudok z 24. 10. 2013). Ústavný súd v tejto súvislosti iba dopĺňa, že už vo veci C300/10 (Marques Almeida, rozsudok z 23. 10. 2012, bod 30) Súdny dvor vyslovene konštatoval, že „členské štáty sú... povinné zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú 7 prevádzkou motorových vozidiel, ktorá sa uplatňuje podľa ich vnútroštátneho práva, bola krytá poistením v súlade s ustanoveniami všetkých troch vyššie uvedených smerníc“. 15. Na základe uvedeného možno konštatovať, že výkladové postupy a rešpektovanie súvislostí dotknutých právnych inštitútov a kategórií umožňovali krajskému súdu (i okresnému súdu) zmysluplne zahrnúť pod zákonnú terminológiu aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu a probovanú in abstracto v ustanoveniach Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, ako aj prijať záver, že „náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obeť usmrtenej pri dopravnej nehode spadá do rozsahu poistného krytia povinného zmluvného poistenia v zmysle platného a účinného zákona č. 381/2001 Z. z.“, a teda sťažovateľka je v spore pasívne vecne legitimovaná, ktorý v žiadnom prípade nemožno považovať za prejav svojvôle vedúcej k ústavnej neudržateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.“ Za účelom preukázania tvrdení v žalobe navrhli vykonať výsluchy žalobcov v 1. - 4. rade, oboznámením spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/110/2017, úmrtým listom O. H. V. O. H., rodnými listami žalobcov a potvrdeniami o pobyte.

2. Žalovaná v 1. rade sa k veci vyjadrila písomne dňa 9.10.2019. Uviedla, že v žalobe žalobcovia len stručne uvádzajú, že medzi nimi a nebohým bol silný citový vzťah, mali úzky rodinný vzťah a všetci žalobcovia s nebohým žili v jednej spoločnej domácnosti, preto ich smrť milovaného otca a starého otca zasiahla hlboko, náhle a nečakane. Je potrebné namietajú, že žalobcovia bližšie nezdôvodnili, prečo požadujú náhradu práve v takej výške a na základe čoho diferencujú výšku požadovanej náhrady u žalobcov v 1., 2., 3. a 5. rade vo výške 25 000,- EUR a u žalobcov v 4. a 6. rade vo výške 20 000,- EUR. Žalovaná v 1. rade tvrdí, že v princípe, ak žalobcovia preukážu relevantným spôsobom zásah do svojho rodinného a súkromného života majú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, avšak takáto nemajetková ujma je krytá povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalovaná v 1. rade má teda zásadne odlišné stanovisko k danosti pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v 2. rade, pričom sa k tejto otázke podrobne vyjadrí v bode B. tohto podania. Žalovaná v 2. rade vzniesla v konaní námietku premlčania nárokov žalobcov z dôvodu, že ak nemajetková ujma je užšou kategóriou škody (na zdraví) - a to v dôsledku vývoja judikatúry, potom nie je žiadny legitímny dôvod na to, aby sa aj tento nárok ako škoda nepremičal v dvojiročnej subjektívnej premlčacej dobe. Žalovaná v 1. rade konštatuje, že v súčasnej dobe táto otázka nie je v súdnej praxi vyriešená celkom jednoznačne, avšak existujú aj rozhodnutia pre právny názor prezentovaný žalovanou poisťovňou (napr. Rozsudok KS Žilina z 29. 06. 2018 sp.zn. 8Co/106/2018). Vzhľadom ku skutočnosti, že všetci žalobcovia sa o smrti O. H. dozvedeli v deň tragickej dopravnej nehody (6.11.2016) a žaloba bola na Okresný súd Bardejov podaná dňa 23.11.2018 vznáša aj žalovaná v 1. rade námietku premlčania nárokov žalobcov v 1. až 6. rade uplatňovaných touto žalobou. Žalovaná v 2. rade nárok uplatnený žalobcami v celom rozsahu neuznáva a zároveň ho považuje za premlčaný. Základom argumentácie žalovanej v 2. rade je námietka svojej pasívnej vecnej legitímácie z dôvodu, že podľa jej názoru je nevyhnutné v danej veci prihliadať na vnútroštátnu právnu úpravu, ktorá (podľa názoru žalovanej v 2. rade) nezahŕňa poisťné krytie nemajetkových nárokov. Je pravdou, že táto právna dilema bola predmetom viacerých sporných rozhodnutí všeobecných súdov, avšak v súčasnej dobe (a podotýkame, že aj v dobe, kedy žalovaná v 2. rade vypracovala svoje podanie) je už táto otázka judikátorne vyriešená celkom jednoznačne. Už po rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-22/12 Hassová nemali byť pochybnosti o tom, že ak vnútroštátne právo priznáva právo na náhradu nemajetkovej ujmy pri usmrtení osoby prevádzkou motorového vozidla, tak štát musí zabezpečiť právnu úpravu o poisťnom krytí takejto ujmy. Súdny dvor EÚ v spomínanom rozsudku uviedol, že povinné zmluvné poistenie má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Argumenty o systematickej odlišnosti nároku na náhradu škody a náhrady nemajetkovej ujmy sú vyvrátené závermi Súdneho dvora EÚ v odseku 57 a 58 rozsudku. Zakotvením poisťného krytia nielen niektorej zložky škody na zdraví je dôvodný záver, že pod škodou na zdraví je potrebné rozumieť všetky jej zložky tak v rovine majetkovej, ako aj nemajetkovej. Aplikáciou všetkých výkladových metód a nielen jednej izolovane je dôvodný záver, že slovenská právna úprava obsahuje povinnosť poisťovní z povinného zmluvného poistenia nahraď aj nemajetkovú ujmu. Po rozhodnutí SD EÚ vo veci C-22/12 Haasová vniesol neistotu do právneho prostredia rozsudok NS SR z 31. 03. 2016 sp.zn. 3 Cdo 301/2012. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva záver o nedostatku pasívnej legitímácie poisťovne s poukazom na výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona o PZP, v zmysle ktorého plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok navrhovateľov na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúce z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Citované rozhodnutie NS SR vychádza z prísne gramatického výkladu pojmov škoda a nemateriálna ujma, poukazuje na pojmovú a obsahovú odlišnosť inštitútov zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za zásah do osobnostných práv a na rozdielne systematické zaradenie uvedených inštitútov v slovenskom právnom poriadku. Na tomto mieste si dovoľíme vysloviť názor o nekoherentnosti argumentačnej línie citovaného rozhodnutia NS SR z 31.3.2016 pri akceptácii názorového posunu na danú právnu problematiku, ktorú priniesol rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 24. 10. 2013 vo veci C-22/12 Katarína Haasová proti Rastislavovi Petríkovi a Blanke Holingovej. Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 31.3.2016 argumentuje, že v citovanom rozsudku Súdneho dvora EÚ nebol konštatovaný rozpor tzv. „motorových smerníc“ so slovenským právom, ale konštatovaním, že „SD iba uviedol, ako by mala úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou vyzerať“, pomerne jasne naznačuje nedokonalú transpozíciu únijnej úpravy do nášho právneho poriadku. Pri hodnotení rozhodnutia NS SR z 31.3.2016 sp.zn. 3 Cdo 301/2012 si dovoľuje poukázať na rozsiahlu kritickú štúdiu citovaného rozhodnutia publikovanú v článku JUDr. Jakuba Mandelíka, PhD. „Náhrada nemajetkovej ujmy, Analýza rozsudku Najvyššieho súdu SR“ publikovanú v Bulletin slovenskej advokácie č. 9/2016, str. 22 - 30. Po vydaní rozhodnutia NS SR

z 31.3. 016 zavládla v rozhodovacom procese ešte väčšia nejednotnosť, pretože obe argumentačné línie poukazovali na rozpornú judikatúru a prikláňali sa práve k názoru, ktorý v konaní prezentovali. Následne bolo vydaných viacero rozhodnutí Ústavného súdu SR, v ktorých ústavný súd konštatoval, že je namieste eurokonformný výklad pojmu škoda aj v zákone o povinnom zmluvnom poistení a nedal tak za pravdu názorom poisťovní, ktorí namietali porušenie svojich ústavných práv (I. ÚS 474/2016, I. ÚS 265/2017, II. ÚS 847/2016, III. ÚS 646/2015, III. ÚS 645/2015, III. ÚS 666/2016). Tejto argumentačnej kolízii dal „obraznú vnútroštátnu bodku“ Najvyšší súd SR, ktorý v rozsudku z 31.7.2017 sp.zn. 6 M Cdo 1/2016 konštatoval, že „spornú právnu otázku riešil (a tiež vyriešil) ústavný súd. Ten nielenže už vo viacerých ním dosiaľ posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní, namietajúcich porušenie svojich základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov, ustalujúcimi krytie aj nemajetkovej ujmy pozostalých poistením podľa ZoPZP, ale dokonca pri rozhodovaní vo veci sťažovateľky totožnej s podnecovateľkou mimoriadneho dovolania z prejednávanej veci v rámci odôvodnenia uznesenia z 11. októbra 2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016 uzavrel (citované z uznesenia), že pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Takýto záver treba mimo akúkoľvek pochybnosť považovať i za obraznú vnútroštátnu bodku v diskusii na témy 1/ krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a 2/ tzv. pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi“. Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR konanom dňa 09. 10. 2018 bol rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.7.2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016 schválený na uverejnenie v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky a tento bol následne uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018 ako judikát R 61/2018. Najvyšší súd SR pristúpil k eurokonformného výkladu zákona, keď v právnej vete konštatoval, že: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitímovaná.“ Najvyšší súd SR je teda toho názoru, že pojem škoda, ako ho používa zákon o povinnom zmluvnom poistení treba vykladať extenzívne, t.j. tento zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorá patrí pozostalým obeť dopravnej nehody a preto zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov musí byť predmetom poistného krytia z povinného zmluvného poistenia. Na toto rozhodnutie neskôr nadviazal NS SR aj v rozsudku z 10. 12. 2018 sp.zn. 7 Cdo 154/2018. Z uvedeného dôvodu je teda argumentácia žalovanej v 2. rade o nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie nesprávna.

3. Žalovaný v 2. rade sa k veci vyjadril písomne dňa 21.12.2018. Uviedol, že uplatnený nárok žalobcov voči neuznáva v celom rozsahu a považuje ho, vzhľadom na ďalej uvedené, za neoprávnený a bez právneho základu, a zároveň aj za premlčaný. Má za to, že v zmysle súčasne platného a účinného vnútroštátneho práva uplatniteľného vo veci samej, t.j. v zmysle Zákona o PZP (ako lex specialis vo vzťahu k OZ), nie je pasívne legitímovaným na uplatňovanie nárokov z titulu zásahu do osobnostných práv žalobcov, nakoľko Zákon o PZP sa nevzťahuje na náhradu nemajetkovej ujmy a povinnosť zahrnúť tento inštitút do poistných zmlúv žalovanému žiadnym spôsobom neukladá. Uvedené žiadnym spôsobom nevyplýva a vyplývať nemôže, ani z Rozsudku ESD. Súkromné právo členského štátu je oprávnený vykladať iba národný súd, ktorý musí vychádzať z platného právneho stavu zakotveného v Zákone o PZP a v OZ. Samotný Rozsudok ESD teda žiadnym spôsobom nestanovil, že pasívna legitímácia poisťovateľov podľa Zákona o PZP je v sporoch o zaplatenie nemajetkovej ujmy pozostalých automaticky daná, ale iba upresnil, že by tomu tak bolo, pokiaľ by toto bolo obsahom úpravy vnútroštátneho práva, ktorým je vo vzťahu k žalovanému v 2. rade ako súkromnoprávnej osobe práve Zákon o PZP. Vzhľadom na závery ESD v danej veci je preto nevyhnutné prihliadať jedine na vnútroštátnu právnu úpravu a (česko)slovenskú judikatúru¹, v ktorej je za súčasného platného právneho stavu (v rámci SR), historicky a aj teoreticko-právne nesporne a jednoznačne vyriešená otázka diferenciácie pojmov (ich významu aj účelu) náhrady škody (resp. škody na zdraví) a nemajetkovej ujmy (viď ďalší text). Právna úprava rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu v ustanovení § 4 ods. 2 Zákona o PZP podáva taxatívny výpočet prípadov, ktoré podliehajú poistnému krytiu, a ktoré sú z hľadiska rozlíšenia toho, čo sa odškodňuje, plne v zhode s právnou úpravou spôsobu a rozsahu náhrady škody

v OZ ustanovenou v § 442 a nasl., vrátane ust. § 444 OZ. Pod takto vymedzenú škodu Zákon o PZP neumožňuje subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcu z ust. § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ sa tak poistený s poisťovňou nadštandardne nedohodne v poistnej zmluve. Pokiaľ aj v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov nižších stupňov prekvapujúco nepanuje zhoda v otázke možnosti subsumovať pod pojem „škoda na zdraví“ v zmysle Zákona o PZP aj náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 a nasl. OZ, je potrebné poukázať na rozhodnutie ÚS zo dňa 20.01.2011, IV. ÚS 60/2010, v ktorom uvádza: „Z rozsudku ESLP Beian v. Rumunsko (č. 1) zo 06. decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštitúcie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštitúcia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach. (...) K odchyľnej judikatúre všeobecných súdov a k jej zjednocovaniu sa už ústavný súd opakovane vyslovil (IV. ÚS 342/2010, IV. ÚS 209/2010), keď uviedol, že právny poriadok Slovenskej republiky upravuje mechanizmus zabezpečujúci koherentnosť judikatúry v § 22 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch. Tento mechanizmus spočíva v inštitúte zverejňovania súdnych rozhodnutí zásadného významu najvyšším súdom a v inštitúte prijímania stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov plénom najvyššieho súdu alebo príslušným kolégiom najvyššieho súdu.“. Poukázal na uznesenie NS SR z 05.12.2013, sp. zn. 3 Cdo 18/2013; rozsudok NS SR z 26.09.2013, sp. zn. 3 Cdo 176/2012 zverejnený v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 9/2014 pod číslom 127, t.j. R 127/2014; na aktuálnu rozhodovaciu činnosť NS SR, a to Rozsudok sp. zn. 3Cdo/301/2012 zo dňa 31.03.2016 (mutatis mutandis 8Cdo/219/2016). V predmetom rozsudku sa NS SR v celom rozsahu prihlásil k svojmu skoršiemu rozhodnutiu vo veci 4Cdo/168/2009 čo do otázky pasívnej legitímácie poisťovateľov (oi. Keďže slovenské právo neupravuje takúto náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej obetiam usmrtených pri dopravných nehodách v rámci úpravy zodpovednosti poisteného za škodu, nie je potrebné, aby tento nárok bol v zmysle rozsudku zahrnutý v poistnom krytí z povinného zmluvného poistenia.“); uznesenie ÚS I. ÚS 137/07 z 23. augusta 2007. Keďže od roku 2001 nedošlo k žiadnej zmene relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy, nie je ani v čase po Rozsudku ESD absolútne legitímny dôvod na zmenu výkladu príslušných zákonných ustanovení a ad hoc rozširovanie účelu Zákona o PZP a jeho cieľov oproti tým, ktoré boli celkom jednoznačne a nesporne zamýšľané a stanovené samotným zákonodarcom. Opačný postup potom nie je možné vyhodnotiť inak, ako snahu „zhojiť“ nečinnosť zákonodarcu priamou aplikáciou smerníc EÚ, pričom táto je vo vzťahu k Žalovanému v 2. rade, vzhľadom na jeho súkromnoprávny charakter, vylúčená. S poukazom na argumentáciu k otázke jeho pasívnej vecnej legitímácie v predmetnom konaní (jej absencie) si len na margo dovoľuje uviesť, že v prípade, ak by sme aj teoreticky pripustili, že pod pojem škody na zdraví podľa Zákona o PZP by bolo možné subsumovať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, bolo by zo strany súdu nevyhnutné dôsledne sa zaoberať atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu, t.j. protiprávnosťou konania, vznikom škody v dôsledku protiprávneho konania, a to vo vzťahu k Žalovanému v 2. rade a v kontexte celého Zákona o PZP. K otázke príčinnej súvislosti pritom NS SR v Rozsudku z 29.03.2007 sp.zn. 3 Cdo 32/2007 uviedol, že „Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom (v našom prípade poistnou udalosťou, pozn. Žalovaného v 2. rade) a škodou zákon č. 58/1969 Zb. (v našom prípade Zákon o PZP, pozn. Žalovaného v 2. rade) nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). Príčinou vzniku škody nie je skutočnosť, ktorá je už sama následkom (porovnaj R 7/1979). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.“ (mutatis mutandis Rozsudok NS SR z 30.07.2009 sp.zn. 1

Cdo 129/2008, Rozsudok NS SR z 30.06.2010 sp.zn. 5 Cdo 126/2009, Rozsudok NS SR z 31.07.2012 sp.zn. 6 Cdo 89/2011, Uznesenie NS SR z 23.04.2014 sp.zn. 6 MCdo 7/2013 atď.). V tejto súvislosti potom poukazuje na Rozsudok NS SR z 30. januára 2007, sp. zn. 2 Cdo/73/2006, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 61/2008, v zmysle ktorého, „príčinná súvislosť medzi poškodením zdravia žalobcov a protiprávnym konaním žalovaného nie je daná, ak poškodenie zdravia spočíva v udalosti, ktorá je už sama o sebe následkom protiprávneho konania žalovaného. O takýto prípad ide aj vtedy, ak poškodenie zdravia žalobcov bolo výsledkom ich reakcie na smrteľný úraz ich syna.“ (rovnako napr. R 7/1979). Uvedený princíp je obdobne premietnutý aj priamo v § 5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP, v zmysle ktorého „poistiteľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu, ktorej vznik nie je v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou.“. Vzhľadom na skutočnosť, že vo vzťahu k Žalovanému v 2. rade je poistnou udalosťou dopravná nehoda, a zásah do osobnostných práv žalobcov nastal sprostredkované v dôsledku reakcie na už následky tejto dopravnej nehody, neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou ako takou v zmysle § 5 ods. 1 písm. h) Zákona o PZP. Aj toto je opäť len jedným z mnohých mement toho, že úmyslom a cieľom zákonodarcu pri koncipovaní Zákona o PZP nebolo krytie nemajetkovej ujmy pozostalých. V konečnom dôsledku na podporu vyššie uvedených záverov poukazuje na Rozsudok ESD zo dňa 10.12.2015 vo veci C-350/14 Lazar, v ktorom ESD v otázke ujmy pozostalých súvisiacej s úmrtím osoby pri dopravnej nehode, túto opakovane a na viacerých miestach označuje ako „nepriame následky tejto nehody“, pričom „škodu (priamu, pozn. Žalovaného v 2. rade) predstavuje ujma na zdraví s následkom smrti dcéry pána Lazara. Ujmu, ktorú utrpeli jej rodinní príslušníci, treba ako takú považovať za nepriame následky nehody.“. Z vyššie uvedených dôvodov preto máme za to, že aj v prípade teoretického akceptovania premisy, že pod škodu na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je potom poisťovateľ - priamo zo Zákona o PZP de facto aj de iure oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu), a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, keďže žalobcovia neboli účastníkom dopravnej nehody. Považuje za absurdné, aby sa pri výklade „škody“ potom zo strany žalobcov všeobecne vyberali „čerešničky“ a súdy ich bez ďalšieho nekriticky akceptovali, ale je potom potrebné k týmto nárokom ako k škode pristupovať v celku, a so všetkými, nie len pre žalobcov vo všeobecnosti pozitívnymi dopadmi. Vyššie uvedené sa potom v celom rozsahu vzťahuje aj na otázku premlčania. Pokiaľ už opäť teoreticky akceptuje, že pojem nemajetková ujma je užšou kategóriou škody (na zdraví) - a to v dôsledku výlučne vývoja judikatúry, nie je žiadny legitímny dôvod na to, aby sa aj tento nárok ako škoda nepremlčieval, t. j. v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe, ako koniec koncov predpokladá aj sám Zákon o PZP v § 15 ods. 2. Z týchto dôvodov vzniká voči uplatnenému nároku námietka premlčania, keďže ku vzniku „škody“ došlo dňa 06.11.2016, a k podaniu žaloby až dňa 23.11.2018, t. j. po uplynutí subjektívnej dvojročnej premlčacej doby. Podotýka, že je bez právnej relevancie k žalovanému v 2. rade, či zo strany žalobcov došlo k uplatneniu týchto nárokov v rámci trestného konania voči k žalovanému v 1. rade - čo ani netvrdia, keďže voči žalovanému v 2. rade majú žalobcovia priamy nárok v zmysle § 15 ods. 1 Zákona o PZP, ktorý sa vo vzťahu k žalovanému v 2. rade premlčiava samostatne a neprerušene. Vzhľadom na všetku vyššie uvedenú právnu argumentáciu, s poukazom na v súčasnosti platný a účinný Zákon o PZP, OZ, teóriu práva ako aj relevantnú judikatúru, má za to, že voči nemu je žaloba podaná neoprávnená a bez právneho základu, nakoľko nie je podľa Zákona o PZP pasívne legitimovaný vo veciach náhrady nemajetkovej ujmy, a keby aj bol, nie je povinný takéto nároky hradiť z titulu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, a uplatnený nárok je vo vzťahu k Žalovanému v 2. rade zároveň premlčaný. Preto navrhuje, aby súd žalobu voči nemu zamietol.

4. Na pojednávanie vytyčené na deň 18.8.2021 sa dostavili právni zástupcovia žalobcov a žalovaných. Neúčast' žalobcov ospravedlnil ich právny zástupca, o odročenie pojednávania nežiadal. Rovnako bola ospravedlnená neúčast' žalovanej v 1. rade, nežiadalo sa o odročenie pojednávania. Súd preto v zmysle § 180 C.s. p. vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti, prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Pojednávanie bolo odročené na deň 17.9.2021 za účelom vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej.

5. Vo veci bolo vykonané dokazovanie výsluchmi strán sporu, oboznámením ich písomných či ústnych vyjadrení, resp. ich právnych zástupcov, oboznámením sa s obsahom žaloby s prílohami, listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu a pripojeným spismi (obsahom spisu tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 2T/110/2017 / obžaloba, odvolanie prokurátora, vyjadrenie k odvolaniu žalovanej v 1.rade, rozhodnutiami vo veci s tým, že súd udáva, že z obsahu trestného a vyšetrovacieho spisu

nevyplýva skutočnosť, aby poškodení nemali v čase nehody zapnuté bezpečnostné pásy; súd uviedol, že ďalšie listiny, ktoré sú obsahom trestného, vyšetrovacieho spisu nie je nutné oboznamovať, keďže nemajú vplyv na posúdenie veci ako takej /, rozsudkom tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 5C/47/2018, tak ako boli oboznamované na pojednávaniach - viď zápisnice o pojednávaniach) a zistil nasledovný skutkový stav :

6. Z úmrtného listu O. H., D.. XX.XX.XXXX vyplýva, že zomrel dňa X.XX.XXXX v Gerlachove.

7. Z rodných listov žalobcov vyplýva, že žalobcovia v 1. - 3. rade sú deti nebohého O. H., D.. XX.XX.XXXX. Nebohý O. H., D.. XX.XX.XXXX mal aj syna O. H., D.. XX.X.XXXX, ktorý zomrel dňa 28.1.2014. O. H., D.. XX.X.XXXX bol otcom maloletých žalobcov v 5. a 6. rade, matka maloletých je žalobkyňa v 4. rade. Nebohý O. H., D.. XX.XX.XXXX bol teda starým otcom maloletých žalobcov v 5. a 6. rade.

8. Žalobcovia sú prihlásení k trvalému pobytu na adrese N. XX, Košícký Klečenov (žalobkyňa v 1. rade od 21.6.1995, žalobca v 2. rade od 25.7.1995, žalobca v 3. rade od 23.7.2002, žalobkyňa v 4. rade od 4.2.2008, žalobca v 5. rade od 13.2.2008, žalobca v 6. rade od 28.9.2009).

9. Z listu o prehliadke mŕtveho a hlásení o úmrtí bolo zistené, že O. H., D.. XX.XX.XXXX zomrel dňa X.XX.XXXX v obci Gerlachov a to na následky poranení pri zrážke s iným motorovým vozidlom.

10. Z rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 5To/9/2018-499 zo dňa 10.05.2018 súd zistil, že na podklade odvolania prokurátora odvolací súd zrušil v rozsudku Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/110/2017 zo dňa 24.11.2017 výrok o treste a obžalovanej G. U., F.. O. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ako aj trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel na dobu 4 rokov. Z odôvodnenia tohto rozsudku ďalej vyplýva, že Okresný súd Bardejov rozsudkom zo dňa 24.11.2017 sp. zn. 2T/110/2017 obžalovanú uznal za vinnú zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, a to v súvislosti s dopravnou nehodou, ku ktorej došlo v smere od obce Malcov na Bardejov dňa 6.11.2016. Dňa 6.11.2016 v čase o 12.44 hod. žalovaná v 1. rade viedla osobné motorové vozidlo zn. Š. T., ev. č. N., na ktorom použité pneumatiky nespĺňali stanovenú hĺbku dezénu, po ceste I/77 medzi obcami Gerlachov - Malcov, v katastri zv. Mlyniska, km. 46.350, okres Bardejov v smere od obce Malcov na Bardejov, kde neprispôsobila rýchlosť jazdy, najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, v dôsledku čoho pri prejazde pravotočivej zákruty na mokrej vozovke dostala s vozidlom šmyk, prešla s vozidlom do ľavého jazdného pruhu, kde v šmyku pravou bočnou časťou svojho vozidla narazila do prednej časti oproti idúceho osobného motorového vozidla zn. BMW 318 TDS, ev.č. KS006DR, ktoré viedol O. H., D.. XX.XX.XXX v Snakove, okr. Bardejov, trvale bytom N. XX, okr. Košice-okolie, ktorý pri zrážke utrpel zranenia, na následky ktorých na mieste zomrel, pričom pri zrážke spolujazdkyňa sediaci na prednom sedadle vozidla zn. N. XXX H., ev.č. G. N. N., D.. XX.X.XXXX v Košiciach, trvale bytom N. XX, okr. Košice-okolie, utrpela zranenia, na následky ktorých na mieste zomrela a taktiež došlo k zraneniu spolujazdcov sediacich na zadných sedadlách vozidla zn. BMW 318 TDS, ev.č. G., a to O. H., žalobcu v 5. rade, ktorý utrpel kompresívnu zlomeninu tela prvého detského stavca, ľahký otras mozgu a mnohopočetné drobné rezné rany na hlave, kde bola doba liečenia medicínsky stanovená na 10-14 týždňov, k zraneniu O. N., D.. X.X.XXXX v Košiciach, trvale bytom N. XX, okr. Košice-okolie, ktorá utrpela mozgovú lebečné poranenie, pozostávajúce z vnútrolebečných ložísk krvácania, krvácanie do mozgu a pomliaždenie mozgu v oboch čelovo-bazálnych oblastiach pravej spánkovej oblasti, krvácanie pod tvrdú plenu mozgovú, pomliaždenie dolných častí oboch strán pľúc a úrazový šok, kde liečenie doposiaľ trvá, čím porušila povinnosti vyplývajúce z ust. § 4 ods. 1, § 16 ods. 1, § 137 ods. 1, ods. 2 písm. c) zák. č. 8/2009 Z.z.. Z odôvodnenia rozsudku tiež vyplýva, že voči rozsudku tunajšieho súdu podala odvolanie obžalovaná, ktorá okrem iného tvrdila aj to, že obeť nehody neboli pripútané bezpečnostnými pásmi, čo tiež malo vplyv na následok. Z odôvodnenia tohto rozsudku tiež vyplýva, že obžalovaná svoje konanie úprimne oľutovala. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.5.2018.

11. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 11.6.2020, č.k. 5C/47/2018-171 vo veci žalobcov 1./ O. N., D.. XX.XX.XXXX, X./ O. N.Á., D.. XX.XX.XXXX, X./ O. N., D.. XX.XX.XXXX, X./ R. N., D.. XX.XX.XXXX, X./ Z. N., D.. XX.XX.XXXX, S. N. N. XX, XXX XX G. G., proti žalovanému KOOPERATIVA

poistovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441 súd rozhodol takto :

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť titulom náhrady nemajetkovej ujmy: žalobcovi v 1. rade sumu 20.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; žalobkyni v 2. rade sumu 15.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; žalobcovi v 3. rade sumu 15.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; žalobkyni v 4. rade sumu 20.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; žalobkyni v 5. rade sumu 15.000,- Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcom v 1. až 5. rade p r i z n á v a voči žalovanej n á r o k na náhradu trov konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Rozhodnutie vychádzalo z obdobného skutkového stavu ako vo veci sp. zn. 1C/50/2018 a teda nárok bol uplatnený titulom nemajetkovej ujmy v dôsledku úmrtia N. N. pri dopravnej nehode dňa 6.11.2016 spôsobenej G. U., F. O. s poukazom na ust. § 11 až 13 OZ. rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť, keďže voči rozsudku bolo podané odvolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté.

Z odôvodnenia oi. rozhodnutia vyplýva, že :

23. Z lustrácií G. U. v príslušných registroch (č. l. 148-149 spisu) súd zistil, že menovaná bola v období od 03.01.2019 do 02.04.2019 zamestnancom v Ústave na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých v Sučanoch s vymeriavacím základom maximálne 38,15 Eur. V období od 03.04.2019 do 25.11.2019 bola zamestnancom v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica s vymeriavacím základom maximálne 201,84 Eur. Ďalšie lustrácie menovanej (č.l. 151, 154) spolu s oznámením žalovanej prostredníctvom právneho zástupcu (č. l. 156-157 spisu) potvrdili, že prostredníctvom lustrácie v dostupných elektronických registroch boli preverené majetkové pomery vinníčky dopravnej nehody s negatívnym výsledkom.

12. Výsluchom žalobkyne v 1. rade súd zistil, že keď sa dozvedeli, čo sa stalo, to sa nedá opísať, s otcom mala dobrý vzťah. Mali už len otca, mama zomrela v r. 2011, len otca mala. Pomáhal im všetkým, ako sa dalo, v jednom dome všetci bývali, mali všetci spoločnú domácnosť. Bývali tam ona, Monika, deti O., A., A. V. O. H., tiež N. O., Z., R., O., O., mal. D. U. a nebohí N. N. V. O.Á. H.. O. V. A. H. sú jej súrodenci. O. U. bola priateľkou jej nebohého brata Miloša. S otcom mali veľmi dobrý vzťah, pomáhal im aj finančne, robil nákupy. Mali len jeho. Ona bola v tom čase slobodná, žila sama bez partnera. K otázke nech popíše, ako sa jej zmenil život po nehode, udávala, že vzťahy sa 100 x zhoršili, nič nie je ako predtým, je to na bode mrazu. On držal rodinu pokope, keď odišiel, tak sa to zhoršilo. K otázke nech uvedie, či vyhľadala lekársku, či psychologickú pomoc po nehode, uviedla, že nie, mala lieky na ukludnenie, brala ich. K otázke nech uvedie, aký mala vzťah k rodine N., uviedla, že N. N. bola jej sestra. K otázke nech uvedie, ako vníma situáciu s odstupom času, uviedla, že veľmi ťažko, stále to bolí, stále to bude, s tým sa nedá zmieriť. K otázke ako dlho bývala s otcom, uviedla, že od malička, bez prestávky. Aj so sestrou, všetci tam bývali v tom dome. K otázke nech popíše aktivity s otcom, ako fungovali pred a po nehode, uviedla, že otec bol vodič kamiónu, bol na cestách. Doma bol na víkendy, preto bolo pevnejšie puto, lebo sa nevideli každý deň. K otázke nech popíše, ako rodina fungovala, ako to prebiehalo, keď sa stretávali, či mali oslavy, výlety pred a po nehode, uviedla, že väčšinou boli všetci spolu, na výlety veľmi nechodili, neboli financie. Ale keď boli menší, tak ich otec brával všade. Robili spolu okolo domu, v záhradke, robili všetko. Po nehode sa to pokazilo, vzťahy medzi Monikou a Marekom. Ona sa snaží vychádzať so všetkými, je to strašné. K otázke, kde bola, ako sa dozvedela o nehode, uviedla, že išla do práce, pracovala v Spišskej Novej Vsi. Zavolała jej neter. Do práce už nešla. K otázke, či pracovala aj po nehode, udávala, že pracovala v Košiciach u Labaša, asi 3 mesiace po nehode, nebola schopná skôr. K otázke, čo uviedla, čo preukázala zamestnávateľovi, že nechodila do práce, udávala, že v robote jej prišlo zle, mala vysoký tlak, bola PN 3 mesiace. Potom odišla z Kauflandu v Spišskej Novej Vsi. Potom začala pracovať u Labaša v Košiciach, v obchode. K otázke nech uvedie, aký mali vzťah mal. Miloš a Patrik so starým otcom, resp. nech popíše vzťah, udávala, že oni brali deda ako otca, všade ich brával. Keď bol niekde bližšie, tak staršieho zobral aj do kamióna. Pre nich to bolo tiež ťažké. K otázke, či maloletí bývali v spoločnej domácnosti so starým otcom od narodenia, udávala, že áno. K otázke nech uvedie, koľko ľudí bývalo v jednom dome pred dopravnou nehodou, uviedla, že všetci, ktorých uviedla. K otázke, čo bolo vo vzťahu k nej dôvodom, že sa neodstahovala, či to boli financie, udávala, že nemala svoj byt. K otázke, či to bolo kvôli financiám, uviedla áno. K otázke, či sa to týkalo aj ostatných žalobcov, uviedla áno. K otázke, keď uviedla, že po nehode sa vzťahy rozpadli, keď ich držal po kope otec, nech uvedie, ako ich držal, uviedla, že keď bol on, držal ich po kope, nehádali sa, bolo to ináč ako teraz. K otázke nech uvedie, čo je dôvodom

konfliktov medzi žalobcom v 2 a 3.rade, o ktorých hovorila, uviedla, že brat si po nehode vypije častejšie, tam je problém. K otázke, či brat pred nehodou nepil vôbec, udávala, že vypil, ale nie tak. Posledné 2 roky je to horšie, nevie to asi uniesť. Keď si vypije, asi zabudne. K otázke, nech uvedie, v akých rokoch sa to zhoršilo, v r. 2020, 2019, uviedla, že asi v 2019, nevie presne. Súd poznamenáva, že žalobkyňa v 1.rade počas svojej výpovede plakala.

13. Výsluchom žalobcu v 3. rade súd zistil, že mal dobré vzťahy s otcom, je to ťažké povedať, čo bolo treba pomôcť otcovi, nebol problém. Tiež býval v dome, nepracoval pred nehodou. K otázke, nech popíše, aký život mal s otcom, aké aktivity spolu robili, práce, udával, že s otcom pred nehodou chodili spolu robiť jeden dom. K otázke, nech žalobca popíše, ako to bolo v domácnosti, ako to fungovalo, udával, že on sa staral o domácnosť. K otázke, či býva aj teraz v dome, uviedol áno. K otázke, nech popíše, ako vníma on, terajšiu situáciu, po nehode, ktorá nastala, aj s poukazom na udávané konflikty, udával, že ťažké je to povedať. K otázke, nech uvedie, ako otec pomáhal jemu, udával, že finančne tiež, keď potreboval, vždy mu dal. K otázke, o akú sumu sa jednalo mesačne, udával, že kedy ako, 10,- eur, 20,- eur. K otázke, akým spôsobom sa zmenil jeho život po nehode, emočne, finančne, ako to on vníma, udával, že je to ťažké. K otázke, či ho niekto teraz podporuje finančne ako otec, udával, že berie podporu, teraz nie. K otázke, či po smrti otca mu pribudli nejaké povinnosti, ktoré nemal, ktoré robil otec, udával, že ani „bars“ nie. K otázke, ako vnímal on vzťah maloletých Miloša a Patrika s ich starým otcom, udával, že celkom dobre, vždy ich niekde bral. K otázke, či sa starý otec o vnukov nejakým spôsobom staral, udával, že sa staral o nich, vždy im dačo kúpil, doniesol. K otázke, či robili nejaké aktivity, udával, že vždy niečo robili. K otázke, ako dlho nepracuje, resp. kedy bol zamestnaný, udáva, že je na úrade. K otázke, či sa jedná o dlhodobý stav aj pred nehodou, udával, že áno. K otázke, kedy mal naposledy podpísanú pracovnú zmluvu, udával, že nevie.

14. Výsluchom žalobkyne v 4. rade súd zistil, že dňa 31.5.2021 bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania voči žalobcovi v 2. rade, ktorý je strýkom jej detí. Došlo k tomu, že sa opil, napadol malého, že ich zabije, že nemajú v dome čo robiť. S nebohým mala dobrý vzťah. Prišla na Bordu po skončení SŠ v r. 2004. Žila s nebohým O. H., synom nebohého. Vzťahy mali dobré. Keď prišli deti, veľmi sa tešil na malého. S druhým mali problémy, keďže sa narodil bez bránice, chodili po vyšetreniach, po nemocniciach. Chodil za nimi do nemocnice aj dedko. Dedo šoféroval kamión, aj otec detí. Aj s dedom chodil, bol s dedom naviazaný. Keď zomrel jej partner, tak ich vzal do ochrany, ochraňoval ich. Ona sa chcela odsťahovať, ale on nechcel, aby odišli, chcel byť s vnukmi, keďže syn nežije. Keď deti rástli, tak im pomáhal finančne, s nákupmi, čo deti potrebovali do školy, prispieval im. Keď boli prázdniny, tak staršieho bral aj so sebou, menší nemohol chodiť. Deti mali vynikajúci vzťah s dedkom, pomáhali, keď sa betonovalo, sadilo, kopalo v záhradke. Chovali prasiatka, dedko ich volal, nazbierali trávu, dali sliepočkám. Keď bol nejaký problém, tak postrážil. Keď bolo treba, vždy bol nablízku. Tiež staršieho syna brával aj do Snakova, kde žila aj jeho mama. Párkrát s ním bol v Snakove. V osudný deň sa chystali zapáliť sviečky. Zavolali im z chirurgie, že majú volať políciu, že syn je po ťažkej nehode, že zomreli ľudia. Miloš bol účastný na nehode. Volali políciu, dlho čakali, prišli k nim, tak sa dozvedeli, že došlo k nehode. Vrátili sa asi po hodine, oznámili, že došlo k nehode, že deti sú v nemocnici. Malý si pamätal číslo, dal ho doktorom. V nedeľu večer nemali ako ísť do Bardejova, prišli v pondelok. Keď konzultovala s lekárom, ako to majú povedať malému. Keď tam prišla bol zalepený, špinavý od krvi, pamätal si ju, že je jeho mama. Pýtal sa aj na dedka. Povedal, že vie, že umrel, rozplakal sa. Lekári ho potom skontrolovali. Tiež žiadali o prevoz malého, keďže do Bardejova to bolo ďaleko. Prepustili ho domov, tak išli v pondelok na kontrolu, pričom lekár povedal, že má ležať a nie chodiť, tak bol mesiac aj niečo v Detskej fakultnej nemocnici v Košiciach. K otázke nech uvedie, ako sa zmenil ich život po nehode, udávala, že sa zmenil. S malým chodili na psychologické vyšetrenia, kde sa riešila otázka, že stratil dedka, že je po nehode. Mal aj bandáž. Chodili na cvičenia na chrbticu. Keď sa u psychológa spomenula nehoda, mal blok, nechcel o tom hovoriť. Aj teraz na dedka spomína, kde chodili, že boli tam a tam. Aj pri kamióne, aj osobnom aute mu pomáhal. Na dvore s nimi kopal loptu. Veľmi im pomáhal, je mu za to vďačná. Strážil ich, aj keď chodila po brigádach. K otázke, nech popíše aké boli vzťahy pred a po nehode, udávala, že predtým mali vynikajúce vzťahy aj s Monikou, s Petrom, s Marekom. Keď zomrel nebohý starý otec, tak na nich Marek začal útočiť, že majú odísť. Tak mu povedala, že sú to deti jeho brata, že majú také právo ako on. On má väčšie právo. Rozpil sa potom. Ako si pamätá, tak nikdy nepracoval, len brigádne. Jeden deň je triezvy, ide na brigádu, potom je ožratý, alebo má vypité. Potom, keď napr. Miloš si opravuje štvorkolku, že mu berie kľúče, kradne, ale Miloš to vždy vráti na svoje miesto. Bývajú v dome pod Marekom, majú poschodovú kocku. On keď sa ožerie vydáva zvuky, kope. Hovorí mu, že deti spia, že idú do školy. Ak je triezvy, tak s ním nie je až taký problém. Síce pohundre,

ale donesie deťom aj sladkosti. Deti to nechcú, majú odpor k alkoholu. K otázke, ako uvedené vnímal syn Patrik, ako mu to bolo oznámené, udával, že s policajtní prišla pani, už si to presne nepamätá, ktorí chodia pri oznamovaní s policajtní nehôd, pri úmrtí. Malý sa pýtal na bračeka, či je Miloško v poriadku. Povedala mu, že braček bude v poriadku, že bude dlhšie v nemocnici, že dedko odišiel do nebička, rozplakal sa. K otázke, či sa niekto venuje deťom, či jej niekto pomáha teraz, udávala, že venuje sa deťom hlavne ona. Občas im pomôže A. H., ich krstná mama O. H., pomôže im s úlohami. Kúpi im ak im niečo treba, či topánky, či sladkosti. Peter pomôže synovi, ak napr. treba pokosiť, spolu to robia. Mamu má v Čechách už druhý rok, tak pomáha, ale nie tak. K otázke, či si niekto dovolil ich vyháňať z domu, keď ešte žil ich nebohý starý otec, udávala, že nie nedovolil, jasne povedal, že aj keď stratil syna, boli ako jeho. K otázke, komu patrí vlastnícky dom, v ktorom žijú, či tam majú svoje izby, udávala, že každý má tam svoju čiastku, aj chlanci, ona je ich zástupca, majú svoje izby. K otázke, či sa jedná o poschodový dom, prítomné žalobkyne uviedli, že áno. K otázke, aké sú vlastnícke vzťahy, teda, či pred nehodou vlastnil dom nebohý a následne došlo k rozdeleniu v dedičskom konaní, uviedla áno. K otázke, čo ju osobne presvedčilo o tom, že ostala v Borde, udávala, že predsa stratila milovanú osobu, s ktorou som bola od posledného ročníka SŠ. Bolo to ťažké, brala lieky na upokojenie. V tom sa takto rozhodla. Mama jej nemala ako pomôcť, bola živnostníčkou, sama žila v garsónke. Tak im starý otec povedal, že on nás nevyháňa, že môžu ostať. K otázke, nech uvedie, aké sú vzťahy, keďže spomínala najmä O. H.G., aké sú vzťahy s O. H., udávala, že nie, s Monikou a Petrom má dobré vzťahy. Problém je len s O. H.. Pamätá si, že keď im to boli policajtní oznámiť, jedno šťastie, že ho policajtní nezobrali, vyskočil na policajtku, dostal amok a niečo zhodil v chodbičke a odišiel. K otázke, či žalobkyňa v 4.rade pracuje, udávala, že nepracuje. Počas Coronu pracovala v Bagetérii, kde sa robila studená kuchyňa, ale skrachovalo to. Pred nehodou brigádovala. Po nehode bola rok a pol na úrade práce. Robila na VPP. Potom mala brigády. Tak robila v ÚPS Košice, potom pomocnú silu v kuchyni, ešte aj čašníčku.

15. Na pojednávaniach právny zástupca žalobcov udával, že v celom rozsahu zotrávajú na žalobnom návrhu, považujú ho za dôvodný a žiadajú, aby súd po vykonanom dokazovaní rozhodol v zmysle petitu. Čo sa týka žalobcu v 2.rade poukazuje na špecifickú okolnosť, ktorá nie je štandardnou a z tohto dôvodu si myslí, že nie je možné, aby bolo možné akceptovať argumentáciu žalovaného v 2.rade s poukazom na ustálenú judikatúru súdov. Má za to, že nárok žalobcov nie je premlčaný. Taktiež poukazuje na judikatúru, že žalovaný v 2.rade je pasívne legitimovaný a v neposlednom rade zdôrazňuje, že v žalobe sa jednoznačne preukázal blízky rodinný vzťah žalobcov s nebohým, ako aj tá skutočnosť, že všetci žalobcovia žili s nebohým v jednej domácnosti. Bližšie vzťahy a mieru škody nemajetkovej, ktorá bola spôsobená žalovanou v 1.rade preukážu žalobcovia vo svojom výsluchu, tak ako to bolo navrhované v žalobnom návrhu a mieru dôveryhodnosti a váhy výpovede žalobcov v spojitosti s listinnými dôkazmi ponecháva na úvahu súdu. Uviedol, že pred pojednávaním dňa 18.8.2021 sa kontaktoval so žalobcom v 2.rade, ktorý prisľúbil, že sa zúčastní pojednávania a bude vypovedať, avšak keď mu volal pred pojednávaním, tak je jeho číslo neaktívne. Skontaktoval sa so žalobcami v 1.-4. rade, ktorí uviedli, že nie sú s ním v kontakte. Odkedy bol v CPZ tak s ním nekomunikujú. Poukázal na alkohol a že sa to zhoršilo od smrti otca. Žalobca v 2.rade bol o pojednávaní poučený, že aj napriek jeho neúčasti budeme trvať na žalobe, ale nebudú trvať na jeho výsluchu. Poukázal na všetky doterajšie vyjadrenia a taktiež na výsluch žalobcov, ktoré sa uskutočnili na predchádzajúcom pojednávaní. Vzhľadom na ustálenú judikatúru nárok nie je premlčaný a nároky v požadovanej výške sú adekvátne a s prihliadnutím aj na rozhodujúcu prax súdom aj primerané. Z tohto dôvodu navrhuje, aby súd vyhovel žalobnému návrhu v celom rozsahu a priznal žalobcom náhradu trov konania v rozsahu 100%.

16. Právny zástupca žalovanej v 1. rade na pojednávaniach udával, že poukazujúc na vyjadrenie k žalobe aj k podaniu žalovanej v 2.rade, zotráva na argumentácii, s tým, že vo vzťahu k uplatneným nárokom žalobcov vznáša námietku premlčania uplatňovaných nárokov a vo vzťahu k postoju žalovanej v 2.rade uvádza, že v súčasnej dobe je už bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že náhrady obdobného charakteru pri odškodňovaní terciálnych obetí dopravných nehôd má znášať v rámci poisťného krytia PZP poisťovňa, preto žaloba proti žalovanej v 1. rade je z ich pohľadu nadbytočná. Vzhľadom k skutočnosti, že pre prípad, ak by súd posúdil nároky žalobcov ako oprávnené, v konečnom dôsledku má povinnosť tieto náhrady hradiť poisťovňa. Z uhla pohľadu žalovanej v 1.rade je právne významné, aby sa žalovaná v 1.rade oboznámila s rozsudkom vo veci 5C/47/2018 doručenie jeho FTC a táto okolnosť nemôže spôsobovať žiadnu nehospodárnosť v konaní, pretože rozsudok je súčasťou súdneho spisu. Podľa ich názoru je dôležité aj to, aby súd zabezpečil aj trestný spis a toto by malo byť istým spôsobom aj záujmom žalovaného v 2.rade z hľadiska toho, že pri zisťovaní skutkových okolností tragickej dopravnej nehody bolo zistené, že nebohý poškodení v čase dopr. nehody neboli pripútaní. Táto

okolnosť môže byť jednoznačne preukázaná iba oboznámením trestného spisu. Pojem škoda v zmysle zákona o PZP je potrebné vykladať extenzívne, pričom tento pojem zahŕňa aj uplatnenú nemajetkovú ujmu, ktorá patrí pozostalým obetí dopravnej nehody, pričom zodpovednosť za neoprávnený zásah osobnostných práv žalobcov, je predmetom poisťného krytia z PZP. Čo sa týka výšky a primeranosti uplatnených nárokov, je potrebné posúdiť vo vzťahu ku každému žalobcovi individuálne, najmä s poukazom na nečinnosť žalobcu v 2.rade, tak toto posúdenie necháva na úvahu súdu. Za svoju klientku vyslovuje sústrasť a účasť na smrti, dôsledky si bude niesť celý život, veľmi sa ospravedlňuje.

17. Právny zástupca žalovaného v 2. rade na pojednávaniach udával, že zotrúva na svojej doterajšej procesnej obrane v plnom rozsahu. Poukazuje na písomné vyjadrenie, v zmysle čoho žiada žalobu zamietnuť a priznať žalovanému v 2.rade náhradu trov konania v plnom rozsahu. S ohľadom na skutočnosť, že spor v predmetnej veci sa síce týka spotrebiteľskej zmluvy, avšak v zmysle CSP spotrebiteľský spor musí splniť ešte jedno kritérium, a to že musí ísť o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa. Žalovaný v 2.rade má zato, že medzi žalobcami a medzi žalovaným v 2.rade nie je vzťah dodávateľa a spotrebiteľa. V spojitosti so skutočnosťou, že žalobca v 2.rade neospravedlnil svoju prítomnosť na dnešnom pojednávaní riadne a včas a má vykázané predvolanie, žalovaný v 2.rade voči žalobcovi v 2.rade, tak navrhuje kontumačný rozsudok pre zmeškanie. Vo vzťahu k výške uplatňovaného nároku od žalobcov 1-6, uvádza, že tu považuje za neodôvodnenú a navyše má za to, že žalobcovia si v žalobe nespĺnili bremeno tvrdenia, keď v žalobe nepopísali vzájomnosť, intenzitu a ich konkrétne vzťahy, v zmysle čoho sa domáhajú uplatneného nároku. S ohľadom na uvedené má žalovaný v 2.rade zato, že napriek tomu, že nevie, čo bude obsahom výsluchu žalobcov, tieto výsluchu nebude môcť žalovaný ani súd preveriť vo vzťahu k tvrdeniam v žalobe, nakoľko ústredné tvrdenie v žalobe o vzťahoch medzi žalobcami bolo napísané príliš všeobecne až genericky. Vo vzťahu k trestnému spisu považuje to za neúčelné a za nehospodárne. V tom spise už nebude nič, čo by buď pomohlo procesnému útoku, alebo procesnej obrane, preto máme za to, že by sa tento spis nemal pripájať, pokiaľ do dnešného dňa nebol pripojený. Má za to, že požiadavka žalovanej v 1.rade na oboznámenie sa s rozhodnutím v konaní, ktoré čiastočne súvisí s týmto, je tiež neúčelné, tiež nehospodárne. Predmetom týchto konaní je skúmanie vzťahov a rodinného života konkrétnych rodín, alebo ľudí. Z tohto pohľadu bližšie oboznamovanie sa s rozhodnutím, ktoré adresoval zástupca žalovanej v 1. rade nemá podľa neho význam. Samozrejme je na zhodnotení súdu, ako sa k týmto námietkam žalovaného v 1.rade postaví. Namietal, ako súd zistil totožnosť žalovaného v 3. rade. Žalovaný v 2.rade trvá na svojej doterajšej procesnej obrane a zotrúva aj na svojom návrhu z minulého pojednávania, na rozsudok pre zmeškanie voči žalobcovi v 2.rade s ohľadom na jeho konanie vo vzťahu na prvé pojednávania a najmä na konanie k pojednávaniu, ktoré je dnes. Plnenie, ktoré je predmetom tohto konania sa týka spotrebiteľskej zmluvy, avšak nie je naplnený predpoklad spotrebiteľského sporu a to existencia zmluvného vzťahu medzi žalobcom v 2.rade a žalovaným v 2.rade v postavení dodávateľa a spotrebiteľa. V prípade, že súd bude iného právneho názoru, má za to, že by nemala byť žaloba dôvodná voči žalobcovi v 2.rade a nemal by byť nárok priznaný. Žiada o oboznámenie, či sa v tomto spise nachádza taká informácia, ktorá by preukazovala, že poškodený z predmetnej dopravnej nehody nemal bezpečnostný pás. Jednotlivé žalované nároky považuje za neprimerané, neodôvodnené a nepreukázané s ohľadom na nasledujúce okolnosti. V zmysle nálezu ÚS zo dňa 5.12.2017 sp.zn. III.ÚS 288/2017 súdy pri rozhodovaní o výške priznanej nemajetkovej ujmy majú vychádzať z princípu rovnosti a teda v obdobných veciach rozhodovať rovnako a v priznaných výška by sa mal prejavíť vzťah medzi vzniknutou ujmov a priznanou náhradou. S odkazom na uvedené si dovoľí poukázať na rozpor medzi žalobou a vykonaným dokazovaním ako aj na procesný nedostatok procesného útoku žalobcov. Je potrebné uviesť, že v žalobe žalobcovia uviedli v tej rozhodnej časti opisu skutkových okolností veľmi všeobecným spôsobom, že po nečakanej smrti nebohého prežívajú žalobcovia nielen pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale aj stratu možnosti viesť s nebohým súkromný život odo dňa jeho smrti. Vo vzťahu k tomuto fundamentálnemu jedinému skutkovému tvrdeniu opísanému v žalobe, uvádza, že takýto opis skutkových okolností je v rozpore s § 132 ods. 1 CSP a takisto aj s ods. 2 tohto ustanovenia. V zmysle tohto ustanovenia CSP mali žalobcovia povinnosť uviesť úplné skutkové okolnosti na preukázanie ich nároku, pričom v zmysle ods. 2 tohto ustanovenia nemožno obísť tento opis úplných skutkových okolností s odkazom na dôkaz. Má za to, že z toho čo adresoval z podanej žaloby, nemohol súd ani žalovaný mať predstavu o rodinnom živote, ktorý žalobcovia viedli s nebohým pred podanou žalobou a po nej. Preto pokiaľ sa dôkazy vykonávajú na preukázanie tvrdení zo žaloby, nakoľko to ústredné skutkové tvrdenie je príliš všeobecné, s ohľadom na povahu sporu, aj s ohľadom na to, že súd teda nevyužil svoju procesnú možnosť vrátiť žalobu na dopracovanie, si dovoľuje požiadať súd, aby túto skutočnosť, ktorá je procesného charakteru, avšak v dispozícii žalobcov, aby zbral do úvahy v rámci rozhodovania o výške. O to dôležitejší ako tento

procesný rozpor je rozpor materiálny. Ako uviedol, žalobcovia tvrdili v žalobe, že prežívajú zúfalstvo, šok, úzkosť a prezentovali aj keď veľmi všeobecným vyjadrením určitý spoločný rodinný život. V prvom rade by rád upriamil pozornosť súdu tak ako vyplynulo z dokazovania, že jednotlivé vzťahy medzi žalobcami nie sú také, resp. nie sú takej kvality ako prezentovali v žalobe. A to najmä na tvrdenia žalobkyne v 1.rade, ktorá hovorila o vzťahoch medzi žalobcami alebo jednotlivými žalobcami ako na bode mrazu, ako aj na podanie trestného oznámenia zo strany žalobkyne v 4.rade na žalobcu v 2.rade, ktorý sa snažil, aby žalobkyňa v 4.rade a žalobca v 5. a 6.rade opustili ich spoločné bydlisko. Zároveň je dôležité uviesť, že to, čo vyplynulo z dokazovania a čo je dôležité na posúdenie ich spoločného rodinného života, je skutočnosť, že všetci žalobcovia bývajú spoločne na tom istom mieste, avšak ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalobcovia bývajú spolu z objektívnych, resp. finančných dôvodov, ktoré im neumožňuje bývať osobitne. Ich spoločné bývanie nie je výsledkom vrúcnosti a vzájomnosti vzťahov tak, ako to v bežnej rodine býva. To sú okolnosti spoločného rodinného života. Vo vzťahu k ich najdôležitejším vzťahu a teda vzťahu k nebohému, je dôležité povedať, že tam ten rozpor medzi žalobou a vykonaným dokazovaním je až priepastný. V rozpore s tým, čo žalobcovia tvrdili v žalobe, z ich výsluchov nevyplýval taký vzťah k nebohému, ako ho uviedli v žalobe. Súd má k dispozícii zápisnicu, ja si dovoľm upriamiť pozornosť na niektoré časti niektorých výsluchov a to výsluch žalobkyne v 1.rade, ktorá vo svojom spontánnom vyjadrení uviedla, že s otcom mala dobrý vzťah, pomáhal jej aj finančne a robil nákupy. Žalobca v 3.rade na otázku súdu v zmysle ktorej mal popísať svoj život s otcom odpovedal, že spolu chodili robiť jeden dom. A vo vzťahu k domácnosti uviedol, že sa otec staral o domácnosť. Vo vzťahu k žalobkyňi v 4.rade, tá vo vzťahu k nebohému uviedla také skutočnosti, v zmysle ktorých nebohý síce zabezpečil, aby mohla žalobkyňa v 4.rade so žalobcami v 5. a 6.rade zdieľať spoločné bydlisko, avšak vo vzťahu k nej samej absentuje akékoľvek citové spojenie s nebohým a vo vzťahu k žalobcom v 5 a 6.rade sa vyjadrila veľmi minimálne. Tieto príklady, ktoré uvádzal, sú len príkladmi. To, čo nimi chce súdu preukázať je, že nemajetková ujma a najmä taká, ktorá sa prejednáva v tomto prípade, znamená posudzovanie kvality citových väzieb, vzájomnosti vzťahov, reciprocity a vrúcnosti. Pritom z vykonaného dokazovania a je to jeho osobný pohľad vyplynulo len, že pre žalobcov bol nebohý zisťným členom rodiny, v zmysle čoho žalobcovia mali kde bývať, čo sa po smrti nebohého nezmenilo a ktorý im dával peniaze. Z vykonaného dokazovania sa nedozvedeli, aké hodnoty mal odovzdať nebohý, čo pre nich mimo materiálnych hodnôt znamenal a veľmi závažným je aj fakt, že žiadny zo žalobcov nevypovedal také skutočnosti, v zmysle ktorých by súd mohol mať za to, že jednotlivé vzťahy boli recipročné, to znamená že nielen, že dochádzalo k plneniam zo strany nebohého žalobcom, ale aký bol vzťah žalobcov práve k nebohému na úrovni citovej a materiálnej starostlivosti. S ohľadom na uvedené si dovoľí vrátiť sa k nálezu ÚS, ktorý spomínal na začiatku svojej záverečnej reči, ktorý v odôvodnení odkazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Ilta Lehti a Karhuvara proti Fínsku, kde európska súdna inštancia uviedla, že súd pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy by mal brať ohľad odškodňovanie obetí trestných činov podľa vnútroštátneho práva a túto hranicu bez osobitných dôvodov neprekračovať. S odkazom na uvedené si dovoľí uviesť, že v tomto konaní také dôvody nie sú a že súd preto by mal zohľadniť pri svojej úvahe zákon o odškodňovaní obetí násilných trestných činov. Pričom pokiaľ by boli žalobcovia odškodňovaní podľa tohto predpisu, mali by nárok na 50 násobok minimálnej mzdy v čase predmetnej udalosti, od ktorej sa tento nárok odvádza. Nebude uvádzať úplný výpočet, ale v zmysle tohto predpisu, pokiaľ je tých poškodených viac, toto plnenie sa medzi nich delí rovným dielom, pričom takto by žalobcovia s ohľadom na judikatúru a tento predpis mali dostať sumu približne 3.300,-eur každý. S ohľadom na to všetko, čo uviedol v záverečnej reči, najmä čo vyplynulo z vykonaného dokazovania, má za to, že pokiaľ súd prizná náhradu nemajetkovej ujmy žalobcom, mal by zohľadniť túto judikatúru a predmetný predpis. Osobitne vo vzťahu k žalobcovi v 2.rade s ohľadom na to, že vo vzťahu k jeho nároku nebolo vykonané žiadne dokazovanie a teda svoje všeobecné tvrdenie zo žaloby nepodporil dôkazmi, má za to, že žaloba z jeho strany by mala byť voči žalovaným zamietnutá v celom rozsahu a náhrada trov konania by mala byť priznaná taktiež žalovaným. Záverom, žalovaný v 2.rade žiada zamietnuť žalobu v celom rozsahu a priznať náhradu trov konania žalovanému v 2.rade v plnom rozsahu. V prípade však, že súd prizná čo do základu nárok žalobcom, dovoľuje si upriamiť pozornosť súdu na všetky okolnosti, na ktoré adresoval v tejto reči.

Súd právne uzatvára :

18. Podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky. Prednosť pred zákonmi majú medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách. (čl. 7 ods. 5 Ústavy SR).

19. Podľa čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

20. Podľa č. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie.

21. Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

22. Podľa ústavného zákona č. 23/1991 Zb. ktorým sa uvádza listina základných práv a slobôd ako ústavný Zákon, a to čl. 10 ods. 2, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

23. Podľa § 11 zák. č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník, ďalej len OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

24. Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

25. Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

26. Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

27. Podľa § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

28. Podľa § 427 ods. 1 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

29. Podľa § 441 OZ ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

30. Podľa § 853 ods. 1 OZ občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

31. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“) poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

32. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z. z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

33. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

34. Obsah práva na ochranu osobnosti upravený v § 11 Občianskeho zákonníka nadväzuje na komplex ústavov a medzinárodnými zmluvami zakotveného základu právnej úpravy všeobecného osobnostného práva. Z toho ustanovenia vyplýva, že do rámca všeobecnej úpravy ochrany osobnosti patrí aj právo na súkromie. Čl. 8 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd interpretoval a aplikoval

vo svojich rozhodnutiach aj Európsky súd pre ľudské práva, kde zdôraznil myšlienku, podľa ktorej rešpektovanie súkromného života musí zahŕňať do určitej miery aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. Súčasťou súkromného života je život rodinný, zahŕňajúci i vzťahy medzi blízkymi príbuznými, hlavne vzťahy sociálne a morálne (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Niemitz verzus Nemecko zo dňa 16.12.1992, vo veci M. verzus Belgicko z roku 1979, rozsudok Ústavného súdu Českej republiky II ÚS 517/99 a IV ÚS 315/01).

35. Za zásah do súkromia sa považuje aj privedenie smrti niektorej z blízkych osôb (§ 116 OZ). Spôsobenie úmrtia člena rodiny je neoprávneným zásahom do súkromia členov rodiny. Primeraným zadosťučinením je v tomto prípade aj náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (rozhodnutie NS ČR z 28.2.2005, sp. zn. 30 Cdo 1678/2004).

36. Za situácie, že došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov chráneného § 11 OZ, ktorého súčasťou je i rodinný život, keď z objektívneho hľadiska je strata jedného z členov tohto spoločenstva celkom neodčiniteľnou ujmov, ktorá stíha jeho zostávajúcich členov, je potom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu (Rozhodnutie NS ČR z 15.7.2005, sp. zn. 30 Cdo 2951/2004).

37. Zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. Pod uvedené je potrebné subsumovať aj právo sekundárnych obetí (rozumej obetí, ktoré fyzicky ani nemuseli byť prítomné), ktoré v dôsledku straty primárnej obeť pri dopravnej nehode utrpeli ujmu v podobe duševných strastí, smútku, úzkostí, starostí, či beznádeje ako zásahu do ich osobnostných práv.

38. Podľa ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka, základným predpokladom zodpovednosti a vzniku občiansko-právnych sankcií je neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby.

39. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady. Týmito predpokladmi sú:
a) existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených ustanovením § 11 OZ,
b) neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu,
c) existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmov.

40. Nenaplnenie ktoréhokoľvek z týchto predpokladov potom vylučuje možnosť vzniku sankcií podľa ustanovenia § 13 OZ.

41. Občiansky zákonník nevyžaduje pre úspešnosť uplatnenia práva na ochranu osobnosti zavinenie (či už úmyselné alebo z nedbanlivosti) toho, kto sa dopustil neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti. Občianskoprávna ochrana osobnosti - na rozdiel od ochrany trestnoprávnej a administratívno-právnej - je založená na objektívnom princípe. To znamená, že sa nevyžaduje zavinenie na strane ohrozovateľa či narušovateľa práva. Zodpovedný subjekt za svoj neoprávnený zásah zodpovedá, aj keby o ňom nevedel.

42. Zmyslom a cieľom poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov je pokryť z poistenia náhradu ujmy v najširšom význame slova. Riziko vzniku škôd pri prevádzke dopravných prostriedkov je vysoké a nie je opodstatnené obmedzovať poistné plnenie a prenášať ho na osoby, ktoré práve za účelom nepredvídateľných situácií sú povinne zmluvne poistené, vrátane vodičov (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/228/2012).

43. Medzi stranami boli sporné tvrdenia čo sa týka pasívnej legitímácie žalovaných. Žalovaný ďalej v 2. rade namietal neexistenciu príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a následkom v oblasti osobnostných práv žalobcov, obaja žalovaní namietali premlčanie nárokov žalobcov. Zo strany žalovanej v 1. rade bola vznesená námietka, že obeť dopravnej nehody nebola v čase nehody pripútaná bezpečnostným pásom, avšak takáto skutočnosť z obsahu trestného spisu a tam vykonaného dokazovania nevyplýva. Taktiež žalovaný v 2. rade namietal, že právna úprava nepripúšťa náhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia, rovnako namietal neúplnosť podanej žaloby.

44. V súvislosti s námietkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 2. rade súd poukazuje na skutočnosť, že aj po rozsudku ESD C-22/12 zo dňa 24.10.2013 ostala judikatúra aj naďalej nejednotná. Súd preto odkazuje na dôvody uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie odchyliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a podobne. Súd ďalej poukazuje na právny názor Najvyššieho súdu SR v označenom rozhodnutí, podľa ktorého dôvodom, pre ktorý v čase prejednávanej veci neprichádza do úvahy predloženie veci veľkému senátu bolo to, že v čase nasledujúcim po rozhodnutiach Najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/168/2009 a sp. zn. 3Cdo/301/2012 a zároveň predchádzajúcim rozhodovaní v prejednávanej veci spornú právnu otázku riešil a tiež vyriešil Ústavný súd SR. Tento skutočne vo viacerých ním posudzovaných veciach odmietol sťažnosti poisťovní namietajúcich porušenie základných práv rozhodnutiami všeobecných súdov ustáľujúcimi krytie aj nemajetkovej ujmy pozostalých poistením podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení. V rámci odôvodnenia uznesenia z 11.10.2016 sp. zn. III. ÚS 666/2016 ústavný súd uzavrel, že pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2011 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (imateriálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej unijnej regulácie. Aj keď to žalovaná rozporovala, je potrebné uviesť, že takýto záver je potrebné považovať za „obraznú vnútroštátnu bodku“ s diskusiou na tému krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v konaniach o náhradu nemajetkovej ujmy pred všeobecnými súdmi (k tomu pozri aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/41/2019 z 12.12.2019).

45. Súd zároveň poukazuje na bod 13. odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/230/2017 zo dňa 28.03.2019, z ktorého vyplýva: „Na zasadnutí občianskoprávneho kolégia dovolacieho súdu, ktoré sa konalo 9. októbra 2018 bolo schválené na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky aj rozhodnutie z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016, ktoré bolo publikované v zbierke č. 8/2018 pod č. R 61/2018 v znení právnej vety: „Škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná“. V uvedenom rozhodnutí dovolací súd vysvetlil, že pri výklade pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve, pretože citovaný zákon bol výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené toho času platnou smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie „ujmy alebo škody“, či používa pojmy „akákoľvek ujma alebo škoda“ alebo „akákoľvek škoda“, z čoho je zrejmé, že komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú a aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú a aj nemajetkovú“.

46. Súd poukazuje aj na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu Prešov z 26. mája 2015, sp. zn. 20Co/183/2014 v zmysle ktorého :

„ Škoda zahŕňa nielen zníženie majetku a ušlý zisk, ale aj nemajetkovú škodu (nemajetkovú ujmu). Je preto potrebné vykladať termín škoda v § 4 ods. 2 písm. a) aj ako nemateriálnu škodu na zdraví. Nemali by byť pochybnosti, že strata života najbližšieho príbuzného je spojená s negatívnym dopadom v emočnej, citovej, teda nemajetkovej sfére príbuzných a na ich psychické zdravie. Je plne opodstatnený záver, že v takýchto situáciách vzniká ujma (škoda) aj v psychickej rovine dotknutých osôb. Z hľadiska systematiky Občianskeho zákonníka nie je až tak významné, že náhrada nemajetkovej ujmy za stratu života je upravená v inej časti kódexu (prvá časť druhá hlava) ako náhrada škody (šiesta časť druhá hlava). Povinné poistenie musí kryť akúkoľvek škodu (ujmu) tak materiálnu, ako nemateriálnu. Odvolací súd sa stotožňuje s prvostupňovým súdom v názore, že platná právna úprava obsahuje takúto náhradu vychádzajúc z extenzívneho výkladu pojmu škody, ktorý v sebe nepochybne zahŕňa aj ujmu na zdraví (§ 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Zb. v znení neskorších predpisov) s tým, že náhrada

nemajetkovej ujmy sa priznáva aj podľa ustanovení o ochrane osobnosti upravených v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Škodou (ujmou) sa podľa európskeho práva rozumie aj nemateriálna škoda. Dôležitý je eurokonformný výklad zákona, aby nebol popretý zmysel a účinok smernice o poistení. Cieľom Smernice Rady 90/232/EHS zo dňa 14. 5. 1990 je zabezpečiť, aby povinné poistenie vozidiel umožňovalo všetkým obetiam nehody spôsobenej vozidlom dosiahnuť odškodnenie za ujmu, ktorú utrpeli. Vnútroštátne ustanovenia, ktoré upravujú odškodnenie nehôd vyplývajúcich z prevádzky motorových vozidiel nemôžu obrať uvedené ustanovenia o ich potrebný účinok (rozsudok Súdneho dvora C-537/03, body 27 a 28).

Vychádzajúc zo znenia § 4 ods. 1, 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Zb. v znení neskorších predpisov je zrejmé, že poisťné krytie zahŕňa škodu na zdraví a náklady pri usmrtení. Je potrebné vychádzať z extenzívneho výkladu pojmu škoda, ktorý v sebe nepochybne zahŕňa aj ujmu, keď pod pojem ujma na zdraví patrí akákoľvek ujma aj nemajetková, spôsobená blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Keďže pojem škoda uvedený v čl. 1 bod 2 prvej smernice nie je presnejšie vymedzený, nič nenaznačuje, že by sa niektoré druhy škody, akou je nemajetková ujma mali vylúčiť z tohto pojmu (bod 58 rozsudku Súdneho dvora EÚ C-22/12).

47. V súvislosti s prezentovaným právnym názorom súd poskytol žalovanému v 2. rade (okrem jemu svedčiacej pasívnej legitímácie) aj odpoveď aj na argument o neexistencii príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou a zásahom do osobnostných práv žalobcov, ktorá je týmto daná (aj v spojení s odôvodnením nižšie).

48. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v tomto prípade došlo k naplneniu všetkých atribútov vyžadovaných Občianskym zákonníkom na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzických osôb - žalobcov s prihliadnutím na ochranu ich práv vyplývajúcich z Ústavy Slovenskej republiky a Občianskeho zákonníka, či medzinárodných dohovorov, ktorými je Slovenská republika viazaná a teda, že žaloba žalobcov je čo do základu nároku dôvodná.

49. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že v dôsledku protiprávneho konania žalovanej v 1. rade preukázaným v trestnom konaní došlo dňa 6.11.2016 k usmrteniu O. H., ktorý bol otcom žalobcov v 1. - 3. rade, starým otcom žalobcov v 5. a 6. rade, pričom žalobkyňa v 4. rade je ich matkou a bola partnerkou nebohého O. H. (syna O. H.). Nebohý O. H. zomrel na následky poranení, ktoré utrpel pri dopravnej nehode, ktorú spôsobila a zavinila žalovaná v 1. rade. Žalovaná v 1. rade G. U. ako vinník tejto dopravnej nehody bola za svoje konanie právoplatne odsúdená a bol jej uložený trest odňatia slobody. Tým je daná pasívna vecná legitímácia na strane žalovanej v 1. rade. Nebolo sporné, že povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zn. Škoda Fabia, EČV: N. XXXBD, ktoré v čase dopravnej nehody viedla G. U., bolo uzavreté u žalovaného v 2. rade. Súd mal preukázané, že v súvislosti so stratou blízkej osoby došlo k zásahu do osobnostných práv žalobcov.

50. Žalobcovia v žalobe tvrdili, že žalovaná v 1. rade svojím protiprávnym konaním zasiahla do rodinného života celej rodiny, keďže byť spolu, je pre deti a vnukov, tj. blízkych osôb základným prvkom rodinného života. Smrť milovaného otca a starého otca hlboko zasiahla do života žalobcov náhle a nečakane. Stratu blízkej osoby nič nemôže nahradiť a po nečakanej smrti nebohého prežívajú žalobcovia nielen pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale aj stratili s ním možnosť viesť súkromný život odo dňa jeho smrti. Medzi žalobcami a nebohým bol silný citový vzťah, mali úzky rodinný vzťah, a dokonca všetci žalobcovia s ním žili až do jeho tragickej smrti v jednej domácnosti. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že žalobca v 5. rade bol v čase nehody s nebohým v aute a o to viac prežíva stratu svojho milovaného starého otca. Smrť milovanej osoby žalobcov nastala nepochybne v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovanej v 1.rade. Za účelom preukázania týchto tvrdení navrhli vykonanie dôkazu - ich výsluchov.

51. Je však nutné pripomenúť, že konaním žalovanej v 1. rade došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv nebohého O. H. a to do jeho najzákladnejšieho práva a to práva na život. Následne súd vo vyššie uvedenom protiprávnom konaní žalovanej v 1. rade videl aj existenciu neoprávneného zásahu, ktorý bol spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení osobnostných práv žalobcov chránených ustanovením § 11 OZ a túto aj preukázateľne aj vyvolal a to s poukazom na blízky príbuzenský vzťah medzi nimi (vo vzťahu k žalobkyňi v 4. rade sa jedná o vzťah sprostredkovaný jej

nebohým partnerom - synom nebohého a jej deťmi - žalobcami v 5. a 6. rade a tým, že ostali bývať v jednom dome s nebohým O. H., možno ju považovať za osobu blízku v zmysle ust. § 116 OZ). Strata rodiča, starého rodiča, či osoby spolubývajúceho žalobkyne v 4. rade (starého otca jej detí) je nepochybne takou skutočnosťou, ktorá odôvodňuje prijať takýto záver. Otázkou však ostáva aká bola intenzita vzťahov s nebohým a spôsobenej ujmy u každého zo žalobcov zvlášť a preto sa súd touto skutočnosťou ďalej zaoberal jednotlivo u každého zo žalobcov a to najmä vo vzťahu k ustáleniu výšky nemajetkovej ujmy.

52. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je súdom určovaná voľnou úvahou, vždy však s prihliadnutím na zákonné kritériá závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo. Určenie konkrétnej výšky náhrady potom musí zohľadňovať všetky okolnosti konkrétneho prípadu a musí byť v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy sa posudzuje najmä s poukazom na jej intenzitu, rozsah a trvanie. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že skúmané zásahy vyvolávajú spravidla ujmu dlhotrvajúcu, rozsiahlu a v zásade ničím nereparovateľnú, k čomu došlo aj v tomto prípade.

53. V spojení s uvedeným súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 4Tdo1402/2015 z 12.04.2016, podľa ktorého pri úvahách o výške náhrady nemajetkovej ujmy treba vychádzať z princípu proporcionality a zohľadňovať okolnosti tak na strane poškodeného (pozostalého) - najmä intenzitu jeho vzťahu so zomretým, ich vek, otázku komplexnej existenčnej závislosti pozostalého od usmrtenej osoby, či prípadné poskytnutie satisfakcie pozostalým, ako aj okolnosti na strane pôvodcu ujmy - najmä jeho postoj k prejednávanej veci, dopad udalostí do jeho duševnej sféry a mieru zavinenia, eventuálne spoluzavinenie usmrtenej osoby. Tvrdenie o preukázaní požadovaných skutočností je na žalobcov. Duševné útrapy spojené s prežívaním usmrtenia blízkej osoby je potrebné pre účely stanovenia výšky náhrady posudzovať primárne z pohľadu obvyčajného (priemerného) človeka a jej prípadné zníženie alebo zvýšenie je možné odvinúť iba od okolností, ktoré sú v rámci trestného konania riadne doložené a preukázané poškodeným. Názor vyplývajúci z tohto rozhodnutia je podľa názoru súdu, pri absencii konkrétne právnu normou definovaných kritérií akceptovateľný bez ohľadu na to, že nejde o názor najvyššej súdnej autority Slovenskej republiky, ale autority iného členského štátu Európskej únie, s ktorým má však Slovenská republika spoločnú históriu a príbuznú právnu úpravu.

54. Spoluzavinenie usmrtenej osoby na spôsobenom následku nebolo preukázané žiadnym dôkazom.

55. U žalobkyne v 1. rade bolo zistené, že s otcom mala dobrý vzťah, mala len jeho, mama zomrela v roku 2011. Bývala s nim v jednej domácnosti, ako aj ostatní žalobcovia a N.. Otec im pomáhal, aj finančne, robil nákupy. Po nehode sa vzťahy v rodine zhoršili, sú na bode mrazu. Predtým sa nehádali sa, bolo to iné, ako teraz. Zhoršili sa vzťahy medzi bratom Marekom - žalobcom v 2. rade a Monikou, priateľkou neb. brata - žalobkyňou v 4. rade, kvôli alkoholu brata. Pred nehodou brat pil, ale nie tak, posledné 2 roky je to horšie, nevie to asi uniesť. Keď si vypije, asi zabudne, zhoršilo sa to asi v roku 2019. Je to strašné. Otec držal rodinu pokope. Lekársku, či psychologickú pomoc nevyhľadala, brala len lieky na ukludnenie. N. N. bola jej sestra. Prežíva to aj teraz ťažko, nedá sa s tým zmieriť, bolí to. S otcom bývala od malička. Otec bol kamionista, bol na cestách. Domov chodil na víkendy, preto bolo puto pevnejšie, lebo sa nevideli každý deň. Väčšinou boli všetci spolu, kvôli financiám nechodili na výlety. Keď boli menší brával ich všade. Robili spolu okolo domu, v záhradke, robili všetko. Keď sa to dozvedela už nešla do práce, išla do práce asi 3 mesiace po nehode, nebola schopná skôr, bola PN, mala vysoký tlak. Z domu sa neodšťahovala kvôli financiám, nemal svoj byt. Týkalo sa to aj ostatných žalobcov. Žalobkyňa v 1.rade počas svojej výpovede plakala.

56. U žalobcu v 2. rade súd priamou účastníckou výpoveďou nezistil žiadne skutočnosti, keďže sa k súdu nedostavil. V časti sa k jeho správaniu vyjadrili žalobkyne a jeho právny zástupca, vid' ich vyjadrenia.

57. U žalobcu v 3. rade súd zistil, že mal s otcom dobrý vzťah, pomáhali si. Býval s nim v dome, aj teraz tam býva. Pred nehodou nepracoval, nepracuje ani teraz, bol evidovaný na úrade, je to dlhodobé. Nevedel povedať, kedy naposledy pracoval na pracovnú zmluvu. S otcom chodil robiť jeden dom. Otec sa staral o domácnosť. Ťažko mu je povedať ako to je po nehode. Otec mu pomáhal aj finančne, dal mu peniaze keď potreboval (10,- eur, 20 eur mesačne). Teraz berie podporu. Vyjadril sa, že veľmi mu nepribudli povinnosti po smrti otca. S otcom vždy robili nejaké aktivity.

58. U žalobkyne v 4. rade súd zistil, že bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania voči žalobcovi v 2. rade, ktorý je strýkom jej detí. Došlo k tomu, že sa opil, napadol malého, že ich zabije, že nemajú v dome čo robiť. S nebohým mala dobrý vzťah. Prišla k nim po skončení SŠ v r. 2004. Žila s nebohým O. H., synom nebohého. Nebohý sa tešil z ich detí. Z mladším synom chodili po nemocniciach, po vyšetreniach, on ich navštevoval. Veľmi im pomáhal, je mu za to vďačná. Keď zomrel otec detí, nebohý O. H. si ich vzal do ochrany. Chcela sa odsťahovať, ale on nechcel, aby odišli, chcel byť s vnukmi, keďže syn nežije. Pracoval ako kamionista. Syn bol na deda naviazaný. Syn Miloš bol účastný na nehode. Pýtal sa v nemocnici na dedka, povedal, že vie, že umrel, plakal. Syn bol hospitalizovaný v nemocnici v Bardejove, neskôr v Košiciach, pre nich bol Bardejov ďaleko. Ich život sa po nehode zmenil. Pred nehodou mali vynikajúce vzťahy aj s Monikou, s Petrom, s Marekom. S Monikou a Petrom má dobré vzťahy, problém je len s Marekom. Keď zomrel nebohý starý otec, tak na nich Marek začal útočiť, že majú odísť. Tak mu povedala, že sú to deti jeho brata, že majú také právo ako on. Rozpil sa potom. Ako si pamätá, tak nikdy nepracoval, len brigádne. Jeden deň je triezvy, ide na brigádu, potom je ožratý, alebo má vypité. Je problém s alkoholom u Mareka. Neberie ohľad na deti, keď má vypité. Inak s ním nie je až taký problém. Síce pohundre, ale donesie deťom aj sladkosti. Deti to nechcú, majú odpor k alkoholu. Teraz sa deťom venuje hlavne ona. Občas im pomôže A. H., ich krstná mama O. H., pomôže im s úlohami, kúpi im ak im niečo treba, či topánky, či sladkosti. Peter pomôže synovi, ak napr. treba pokosiť, spolu to robia. Jej mama je Čechách, tak jej veľmi nepomôže. Keď žil p. H. nikto si ich nedovolil vyháňať z domu, deti boli ako jeho. Dom patrí istou čiastkou všetkým, majú tam svoje izby, jedná sa o poschodový dom, k rozdeleniu majetku došlo v dedičskom konaní. V Borde ostala preto, že stratila milovanú osobu, s ktorou bola od strednej školy, bolo to ťažké, brala lieky na upokojenie, v tom sa takto rozhodla. Tak im starý otec povedal, že ich nevyháňa, že môžu ostať. Pamätá si, že keď im to boli policajti oznámiť, Marek vyskočil na policajtku, dostal amok a niečo zhodil v chodbičke a odišiel. Uviedla, že nepracuje, predtým pracovala, pred nehodou brigádne.

59. U žalobcov v 5. a 6. rade boli skutočnosti o vzťahoch so starým otcom zistené len sprostredkované prostredníctvom výsluchov žalobcov, z ktorých súd zistil, že brali deda ako otca, všade ich brával. Mali dobrý vzťah. Keď bol niekde bližšie, tak staršieho Miloša zobral aj do kamióna. Pre nich to bolo tiež ťažké. Od narodenia bývali so starým otcom. Starý otec sa o vnukov staral, vždy im niečo kúpil, doniesol. Keď deti rástli, tak im pomáhal finančne, s nákupmi, čo deti potrebovali do školy, prispieval im. Keď boli prázdniny, tak staršieho bral aj so sebou, menší nemohol chodiť. Deti mali vynikajúci vzťah s dedkom, pomáhali, keď sa betonovalo, sadilo, kopalo v záhradke. Chovali prasiatka, dedko ich volal, nazbierali trávu, dali sliepočkám. Keď bol nejaký problém, tak ich postrážil. Keď bolo treba, vždy bol nablízku. Tiež Miloša brával aj do Snakova, kde žila aj jeho mama. Párkrát s ním bol v Snakove. V osudný deň sa chystali zapáliť sviečky. Miloš bol účastný na nehode, bol hospitalizovaný v nemocnici so zraneniami. Chodili s ním na psychologické vyšetrenia, kde sa riešila otázka, že stratil dedka, že je po nehode. Mal bandáž, chodili na cvičenia na chrbticu. Keď sa u psychológa spomenula nehoda, mal blok, nechcel o tom hovoriť. Aj teraz na dedka spomína, kde chodili, kde boli. Miloš dedovi pomáhal pri aute, kamióne. Starý otec s nimi kopal loptu na dvore. Patrik vnímal situáciu po oznámení nehody tak, že sa pýtal na braček, či je Miloško v poriadku. Povedali mu, že braček bude v poriadku, že bude dlhšie v nemocnici, že dedko odišiel do nebička, rozplakal sa.

60. Je objektívne dané, že dieťa vníma stratu rodičov bolestne, rovnako ako vnuci smrť starého otca, aj žalobkyňa v 4. rade ako osoba blízka, veď s ním všetci bývali v jednej domácnosti a viac menej boli odkázaní na bývanie v jeho domácnosti a čiastočne aj finančne, čo sa týka vedenia domácnosti. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že privodením smrti p. H., ako osoby blízkej, došlo k zásahu do ich práva na súkromie, súkromný a rodinný život. Takýto zásah je nezmeniteľný a ničím nenapraviteľný. Smrť osoby blízkej predstavuje objektívne pre každého človeka smútok, úzkosť, šok z náhlejšej straty osoby a samozrejme ochudobnenie o rozvoj vzťahov s nebohým do budúcnosti. U maloletého žalobcu v 5. rade je to umocnené tým, že bol účastníkom dopravnej nehody a sám bol zranený. Existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmom je evidentná a vyplýva z vyššie uvedených skutočností. Nebyť protiprávneho konania žalovanej v 1. rade, nedošlo by k neoprávneným zásahom do práv poškodeného ani žalobcov. Ujma, ktorá im vznikla je neodčiniteľná. Preto je namieste priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ, keďže táto je primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu.

61. Na základe zisteného možno konštatovať, že žalobcovia mali s nebohým O.Š. H. dobrý vzťah. Všetci s ním bývali v spoločnej domácnosti, pričom nebohý sa o domácnosť staral, pomáhal im finančne. Na spoločnú domácnosť s nebohým boli žalobcovia viac menej odkázaní a to z finančných dôvodov (a nemali vlastné bývanie). Mali spolu robiť aktivity okolo domu. Venoval sa vnukom, postrážil ich, pomohol, nakúpil veci, zahral sa s nimi, brával ich so sebou a pod.. Po smrti nebohého sa vzťahy v rodine zhoršili, on bol osobou, ktorá držala rodinu pokope. Samozrejme nemôžu s ním ďalej zdieľať rodinný, či spoločný život v rodinnom dome, na ktorý všetci poukazovali. Preto súd priznal žalobcom náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri posudzovaní výšky nemajetkovej ujmy u žalobcov súd teda prihliadal na to, že zadosťučinenie musí byť primerané s prihliadnutím na závažnosť ujmy a zásahu do ich základných práv a zohľadnil okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv došlo (spáchaním trestného činu).

62. Súd u všetkých žalobcov zohľadnil skutočnosť, že vinníčka dopravnej nehody G. U. prejavila ľútosť nad svojím konaním a nekonala úmyselne (trestný čin spáchaný z nedbanlivosti), čo vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/9/2018 z 20.5.2018 aj z vyjadrení jej právneho zástupcu v tejto veci. Súd zohľadnil aj skutočnosť, že v konaní nebola preukázaná majetnosť vinníčky dopravnej nehody a že sama pri dopravnej nehode utrpela vážne poranenia. Súd zohľadnil u žalobcov, že mali s nebohým dobrý vzťah (viď vyššie), ale čo sa týka intenzity citového vzťahu k nemu súd zohľadnil aj skutočnosť, že ani jeden zo žalobcov výslovne neuviedol, akú intenzitu citov chovali k nebohému, ani jeden z nich výslovne neuviedol „ mal som ho rád/rada a prečo po citovej stránke, či po stránke osobnostnej nebohého ", čo im chýba v jeho neprítomnosti, aké jeho vlastnosti, či činnosti, neuviedli akou intenzitou jeho smrť zasiahla do ich života, do ich života (po psychickej, citovej stránke) okrem, že sa zhoršili vzťahy medzi nimi navzájom, že nebohý držal rodinu pokope, že u neho všetci žili, či že sa staral o domácnosť, podporoval ich finančne (niektorí z nich nepracovali) a pod.. Súd samozrejme nespochybňuje, že žalobcom nebohý chýba v rodine a nespochybňuje smútok nad stratou blízkej osoby, avšak postráda pri ich vyjadreniach bližšie citové rozpore a prežívanie jeho straty od smrti do budúcnosti (ani len neuviedli napr., že bez nebohého majú smutnejšie sviatky, že celkovo život je smutnejší, že im chýba a pod.), ktoré by preukazovali vysokú intenzitu „ dobrých " rodinných vzťahov a vzťahu s nebohým tvrdenú v žalobe, tzv. vyššie prežívanie bolesti, smútku. Jednalo sa len o tvrdenia o smútku vo všeobecnej rovine. Ich vyjadrenia boli strohé, málo osobné, emočne prejavované len u dcéry nebohého - žalobkyne v 1. rade, ktorej preto súd priznal najvyššiu výšku náhrady. V tomto súdu neostávalo nič iné len dať čiastočne za pravdu argumentácii žalovaného v 2. rade, aby súd uvedené zohľadnil pri stanovení výšky finančnej náhrady. Zároveň je tiež nutné priznať, že závislosť dieťaťa na rodičovi po dovŕšení plnoletosti je o čosi nižšia a menej zásadná. U žalobkyne v 4. rade je táto závislosť na živote nebohého v tomto zmysle ešte nižšia oproti ostatným žalobcom. Aj tomu podľa názoru súdu zodpovedá charakter a intenzita ujmy súvisiacej so zásahom do osobnostných práv. U žalobcov tiež neboli indikované psychologické, či psychiatrické ťažkosti po smrti poškodeného. Všetky tieto súvislosti viedli súd k záveru, že požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú každý zo žalobcov uplatnil, je potrebné znížiť.

63. Na základe toho berúc do úvahy spôsobenú ujmu žalobcov v oblasti ich súkromného a rodinného života súd :

1/ žalobkyne v 1. rade ako dcére nebohého, ktorá preukázala najvyššiu mieru intenzity vzťahu so svojim otcom a spôsobenej ujmy jeho stratou, priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 12.500,- eur (1 z požadovanej sumy, ktorá je aj v súlade s priznanými náhradami v obdobných veciach).

2/ žalobcovi v 2. rade s poukazom na skutočnosť, že sa k veci nevyjadril v rámci výsluchu, súd nevedel celkom dobre posúdiť intenzitu jeho vzťahu k otcovi a ujmy, tak v rámci uvedeného mu priznal náhradu nemajetkovej ujmy len v rozsahu 2.000,- eur a to len v rámci všeobecných tvrdení uvedených v žalobe, keďže ďalšie skutočnosti neboli zistené (požívanie alkoholu u menovaného existovalo aj pred smrťou otca a navyše od smrti otca ubehlo takmer 5 rokov, pričom z psychologického hľadiska by mal byť človek s touto situáciou po takej dobe zmierený a prijať túto skutočnosť a neníčiť sa požívaním alkoholu).

3/ žalobcovi v 3. rade súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 8.000,- eur a to s poukazom, že z jeho strany taktiež nebola preukázaná vysoká intenzita citového vzťahu s otcom a ujmy po jeho smrti tak, ako je vyššie uvedené, oproti žalobkyne v 1. rade. Súd zohľadnil, že sa jednalo o syna nebohého a že smrť otca všeobecne musela do jeho života zasiahnuť, tým viac, ak mu otec bol vo všetkom nápomocný.

4/ u žalobkyne v 4. rade ako osoby blízkej súd zohľadnil skutočnosť, že bola priateľkou mŕtveho syna nebohého, je matkou jeho vnúčat, žila s nim v spoločnej domácnosti, nebohý im pomáhal vecne (aj deťom) a to aj zabezpečením bývania, či finančne. Menovaná tiež pociťovala smútok a ujmu, pričom súd menovanej priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 6.000,- eur, teda nižšej ako žalobcovi v 3. rade ako priamemu potomkovi nebohého. Nebolo by namieste priznať žalobkyni v 4. rade obdobnú sumu, či sumu vyššiu ako vlastnému synovi nebohého.

5/ u žalobcov v 5. a 6. rade súd taktiež rozhodol o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy a to u žalobcu v 5. rade sumou 6.000,- eur a u žalobcu v 6. rade sumou 4.000,- eur. U žalobcov v 5. a 6. rade je nutné prihliadnuť na ich vek a relatívnu krátkosť času, ktorú strávili so starým otcom, aj keď je samozrejmé, že sa im starý otec venoval a staral sa o nich a zabezpečil im bývanie po smrti ich otca a mali svojho starého otca radi. Avšak tvrdená ujma sa u nich neprejavuje (ani len tvrdením napr. nepriaznivých následkov v správaní, škole, či iných problémoch, okrem tvrdenia návštevy psychológa, avšak bez preukázania tvrdenia objektívnym dôkazom). Samozrejme, že deti mali radi svojho starého otca a že starý otec im poskytoval lásku, zázemie, hral sa s nimi tak, ako je to samozrejmé a malo by byť bežné v každej rodine. Súd u žalobcu v 5. rade zohľadnil jeho účasť na dopravnej nehode a tým vyššiu mieru prežívania smrti svojho starého otca, ako u jeho mladšieho brata. Skrz uvedeného súd odstupňoval u menovaných výšku priznanej náhrady.

64. Podľa názoru súdu je priznaná výška adekvátnou výškou náhrady na zmiernenie vzniknutého stavu.

65. Súd zaviazal žalovaných na plnenie žalobcom spoločne a nerozdielne a to s poukazom na ust. § 511 ods. 1 OZ. Pasívna hmotnoprávna legitímácia oboch žalovaných vyplýva z vyššie cit. právnych predpisov a zistených skutočností, ako je uvedené vyššie. Samozrejme s poukazom na cit. ust. zákona č. 381/2001 Z. z. priznané náhrady vrátane trov konania majú byť žalobcom vyplatené poisťovateľom (t.j. žalovaným v 2. rade) a teda úplne postačovalo uplatnenie nárokov žalobou len voči žalovanému v 2. rade.

66. Čo sa týka námietky premlčania nárokov žalobcov vnesenej žalovanými súd udáva, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje (viď rozsudok NS SR zo dňa 27.11.2021, sp.zn. 2Cdo 194/2011), pričom na premlčanie sa vzťahuje všeobecná 3-ročná premlčacia doba (§ 101 OZ) a jej počiatok je viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo. V tomto prípade takýto okamih nastal dňa 6.11.2016, kedy došlo k dopravnej nehode a došlo k úmrtiu O.Á. H.. Keďže žaloba bola podaná na súde dňa 23.11.2018, bola podaná v rámci plynutia všeobecnej 3- ročnej premlčacej doby (počítanej od rozhodnej udalosti) a teda nárok žalobcov nemôže byť premlčaný.

67. Čo sa týka námietok žalovaného v 2. rade ohľadne náležitosti žaloby podľa § 132 CSP súd udáva, že podľa názoru súdu žaloba obsahovala všeobecné náležitosti podania, uvedenie strán sporu, odôvodnenie ich hmotnoprávnej legitímácie, opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh s právnou kvalifikáciou nároku. Samozrejme navrhnutým dôkazom - vylúčením žalobcov sa v tomto prípade mala preukázať intenzita vzťahu medzi žalobcami a nebohým p. H. v zmysle skutočností uvedených v žalobe a to uvedením reálneho vnímania situácie zmyslami žalobcov priamo pred súdom.

68. Vzhľadom na vyššie uvedené bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá. Z rovnakých dôvodov súd neprihliadal na ďalšiu argumentáciu a námietky strán sporu.

69. Súd tiež dodáva, že nie je jeho povinnosťou reagovať na každý argument strany sporu - konania. Povinnosťou súdu je však vysporiadať sa s relevantnými argumentmi, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ sa jedná o ďalšie námietky strán sporu súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 03. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“.

70. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobcovia v 1. až 6. rade boli v konaní úspešní v základe nároku, keďže priznanie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch závisí na úvahe súdu. Preto majú nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v súlade s § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane,

ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.